

Ar grozījumiem, kas apstiprināti
2025.gada 10.jūnija Padomes sēdē

PARTNERĪBAS KAIMIŅI SABIEDRĪBAS VIRZĪTAS VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2023. – 2027. GADAM

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	4
KOPSAVILKUMS	5
SASKAŅOTĪBA AR VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS DARBĪBAS TERITORIJĀ ESOŠO PAŠVALDĪBU PROGRAMMĀM UN SASAISTE AR NACIONĀLĀ UN REĢIONĀLĀMĒROGA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM.....	6
1. Esošās situācijas izvērtējums	9
1.1. Darbības teritorija.....	9
1.1.1. vispārējs ģeogrāfisks apskats.....	9
1.1.2. sociālekonomiskais apskats	12
1.1.3. vietējās rīcības grupas darbības teritorijas pamatojums	13
1.2. partnerības principa nodrošināšana	14
1.3. teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums	16
1.4. teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze	27
1.5. starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums	28
2. Stratēģiskā daļa	30
2.1. vīzija un stratēģiskie mērķi (tostarp starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības mērķi)	30
2.2. sasniedzamie rezultāti	37
2.3. inovatīvo risinājumu identificēšana	39
3. Rīcības plāns	41
3.1. rīcības plāns 2023.–2027. gadam Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027.gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” (turpmāk – Stratēģiskā plāna intervence)	41
3.1.1. kritēriju apraksts maksimālās atbalsta intensitātes noteikšanai	44
4. Sabiedrības virzītas vietējās stratēģijas īstenošana un novērtēšana	46
4.1. vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām.....	46
4.2. papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021.– 2027. gadam specifiskajiem atbalsta mērķiem	47
4.3. projektu vērtēšanas kritēriju noteikšanas principi un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana	50

4.4. sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas procedūra	52
4.5. sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas organizācija	53
5. Finansējuma sadales plāns	55

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

VRG	Vietējā rīcības grupa
SVVA	Sabiedrības virzīta vietējā attīstība
LEADER	<i>No franču val.:</i> Saiknes starp darbībām lauku ekonomikas attīstībai
M	Stratēģiskais mērķis
NVO	Nevalstiska organizācija
R	Rīcība
ES	Eiropas Savienība
SAM	Specifiskie atbalsta mērķi
IP	Ilgtermiņa prioritāte
VTP	Vidējā termiņa prioritāte
ZM	Zemkopības ministrijas

KOPSAVILKUMS

Vietējā rīcības grupa "Partnerība "Kaimiņi"", pamatojoties uz darbības teritorijas situācijas analīzi un vietējo cilvēku vajadzībām, saskaņā ar Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskajā plānā 2023.–2027. gadam noteiktajiem LEADER pieejas īstenošanas principiem, ir sagatavojusi Augšdaugavas novada biedrības "Partnerība "Kaimiņi"" darbības teritorijai sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam.

Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģija ir paredzēta vietējā līmeņa un konkrētās lauku teritorijas iedzīvotāju problēmu risināšanai. Stratēģijas īstenošanu nodrošina vietējā rīcības grupa, kas apvieno dažādas iedzīvotāju grupas un sektorus. Stratēģijā paredzētās rīcības ir izvēlētas tā, lai tās radītu **pievienoto vērtību** teritorijas attīstībai.

"Partnerības "Kaimiņi"" sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģija 2023.–2027. gadam (turpmāk tekstā SVVA stratēģija), ir izstrādāta, balstoties uz pieredzi vietējās attīstības stratēģijas 2015.–2020. gadam ieviešanā, iepriekšējo pieredzi un, pamatojoties uz biedrības "Partnerība "Kaimiņi"" sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas 2015.–2020. gadam novērtējumu, kas veikts 2022. gadā. Stratēģijas izstrādes laikā tika organizēta plaša iedzīvotāju aptauja un notika konsultācijas, lai noskaidrotu iedzīvotāju un visu iesaistīto grupu viedokļus un apspriestu stratēģijā izvirzītos mērķus un vienotos par rīcībām.

SVVA stratēģijā paredzētās rīcības sniedz ieguldījumu arī Latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu attīstībā, Jaunatnes politikas īstenošanā un nodrošina iekļaujošas aktivitātes visām sociālajām grupām.

Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas **vīzija** – **"Droša, sakārtota un dzīvošanai labvēlīga lauku vide ar stipru Latgales un Sēlijas identitāti, kas radoši izmanto vietējos resursus teritorijas attīstībai"**.

SVVA stratēģija nosaka mērķus un rīcības mērķu sasniegšanai, kā arī stratēģijas ieviešanas un uzraudzības procedūru.

SVVA stratēģijā ir noteikti trīs stratēģiskie mērķi, kuru īstenošanai definētas rīcības. Stratēģiskais mērķis **"Vietējās ekonomikas attīstība"** paredz šādas aktivitātes: vietējo uzņēmēju atbalsts; atbalsts tūrisma pakalpojumu un produktu kvalitātes uzlabošanai un dažādošanai. Stratēģiskais mērķis **"Atbalsts vietējo kopienu darbībai un attīstībai"** paredz sekojošas rīcības: atbalsts kopienu iniciatīvām un viedo ciemu attīstībai; atbalsts sadarbības projektiem starp Latgales un Sēlijas kopienām; jauniešu iniciatīvu atbalsts. Stratēģiskais mērķis **"Atbalsts vietas (teritorijas) attīstības iniciatīvām"** ietver sekojošās rīcības: kopienas publiskās teritorijas sakārtošana, publiskās telpas attīstība; atbalsts vēsturiskā, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai.

SASKAŅOTĪBA AR VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS DARBĪBAS TERITORIJĀ ESOŠO PAŠVALDĪBU PROGRAMMĀM UN SASAISTE AR NACIONĀLĀ UN REĢIONĀLĀMĒROGA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Zemāk analizēti tie pašvaldības, reģionālā un nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti, kas attiecas uz “Partnerības “Kaimiņi”” darbības teritoriju un tabulā norādīti tie mērķi, kuru sasniegšanā ieguldījumu sniegs Augšdaugavas novada “Partnerības “Kaimiņi”” teritorijas sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijā 2023.–2027. gadam īstenošana.

Plānošanas reģiona attīstības programma	Vietējās pašvaldības attīstības programma	Nacionālais līmenis
Plānošanas dokuments		
Latgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2021.–2027. gadam. Latgales reģiona vidēja termiņa plānošanas dokuments, kas pakārtots Latgales stratēģijai 2030. ¹	Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programma 2022.–2027. gadam ²	Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskais plāns 2023.–2027. gadam. ³
Prioritātes , kas ievērotas Augšdaugavas novada “Partnerības “Kaimiņi”” teritorijas sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijā 2023.–2027. gadam		
PV.3. Gudra pārvaldība PR.3.2. Pārvaldība (paredz virkni pasākumus, kuros paredzēts realizēt Augšdaugavas novadā (APR 3.2.3. Augšdaugavas novads) PV.4. Efektīva uzņēmējdarbība Paredz pasākumus pakalpojumu attīstībai, kas veicina uzņēmējdarbības uzsākšanu	SM2 Ekonomikas izaugsme, IP2 Uzņēmējdarbības attīstība VTP2 Augoša, atpazīstama un konkurētspējīga uzņēmējdarbības vide SM1 Labklājīga un laimīga sabiedrība, IP1 Daudzveidīga, atvērta un integrēta vietējā kopiena VTP1 Aktīva, izglītota, radoša un vesela kopiena SM3 Sasniedzama un kvalitatīva lauku un urbānā telpa, IP3 Klimatneitrāla vide	SM8 “Veicināt nodarbinātību, izaugsmi, dzimumu līdztiesību, tostarp sieviešu iesaistīšanos lauksaimniecībā, sociālo iekļaušanu un vietējo attīstību lauku apvidos, tai skaitā aprites bioekonomiku un ilgtspējīgu mežsaimniecību” LA 19 mērķi: 1. sniegt atbalstu lauku kopienu ilgtspēju veicinošām vietējās attīstības iniciatīvām, kas ir atbilstošas KLP SP un iekļautas VRG izstrādātajās vietējās attīstības stratēģijās, uzlabo ekonomisko un sociālo situāciju laukos, veido

¹ <https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/planosana/>

² https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/AttistibasDepartaments/Dokumenti/Planosana/I_III_Pa%C5%A1reizeja_situacija_Augsdaugava.pdf

³ <https://www.zm.gov.lv/lv/latvijas-kopejas-lauksaimniecibas-politikas-strategiskais-plans-2023-2027gadam>

	VTP3 Ilgtspējīgs mājoklis, vide un infrastruktūra	labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritorijas attīstībai, veicina vietējās attīstības potenciāla un resursu ilgtspējīgu izmantošanu. 2. Sekmēt vietējā līmeņa pārvaldības mehānismu, kas ir balstīts uz iekļaujošiem vienlīdzīgas partnerības principiem, rada pievienoto vērtību teritorijas un vietējās sabiedrības potenciālam, nodrošina VRG darbību vietējās attīstības stratēģijas īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā, tādejādi saglabājot vietējās teritorijas attīstības procesa nepārtrauktību
--	---	--

Nemot vērā, ka no 2025. gada pašvaldībām būs jāievieš līdzdalības budžets, ir svarīgi saskaņot SVVA stratēģiju ar novada pašvaldības attīstības programmu un identificēt tās aktivitātes, kuras visefektīvāk būs īstenot, sakoordinējot rīcības un tā panākot sinerģiju un papildinātību.

VRG stratēģija		Pašvaldības attīstības programma	
Mērķis	Rīcība	Mērķis	Rīcība
M1 VIETĒJĀS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA	M1/R1 vietējo uzņēmēju atbalsts	SM2 Ekonomikas izaugsme	RV10 Uzņēmējdarbības atbalsts
	M1/R2 atbalsts tūrisma pakalpojumu un produktu kvalitātes uzlabošanai un dažādošanai		RV13 Tūrisms
M2 ATBALSTS VIETĒJO KOPIENU DARBĪBAI UN ATTĪSTĪBAI	M2/R1 atbalsts kopienu iniciatīvām viedo ciemu attīstībai	SM1 Labklājīga un laimīga sabiedrība	RV1 Iekļaujoša kopiena

	M2/R2 atbalsts sadarbības projektiem starp Latgales un Sēlijas kopienām		RV2 Latgales un Sēlijas identitāte
	M2/R3 jauniešu iniciatīvu atbalsts		RV8 Prioritāro mērķgrupu politikas
M3 ATBALSTS VIETAS (TERITORIJAS) ATTĪSTĪBAS INICIATĪVĀM	M3/R1 kopienas publiskās teritorijas sakārtošana, publiskās telpas attīstība	SM3 Sasniedzama un kvalitatīva lauku un urbānā telpa	RV17 Publiskā ārtelpa
	M3/R2 atbalsts vēsturiskā, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai		RV18 Kultūrvēsturiskais mantojums RV19 Vide un dabas resursi

1. Esošās situācijas izvērtējums

“Partnerības “Kaimiņi”” darbības teritorija ir Augšdaugavas novads – vieta, kur satiekas Sēlija un Latgale. Augšdaugavas novadu veido divas pilsētas Ilūkste un Subate un 25 pagasti: Naujenes pagasts, Kalkūnes pagasts, Višķu pagasts, Demenes pagasts, Kalupes pagasts, Laucesas pagasts, Skrudalienas pagasts, Līksnas pagasts, Sventes pagasts, Pilskalnes pagasts, Maļinovas pagasts, Bebrene pagasts, Šēderes pagasts, Medumu pagasts, Eglaines pagasts, Tabores pagasts, Dubnas pagasts, Vaboles pagasts, Nīcgales pagasts, Vecsalienas pagasts, Salienas pagasts, Ambeļu pagasts, Dvietes pagasts, Biķernieku pagasts, Prodes pagasts.

ATTĒLS. Augšdaugavas novada teritorija, Augšdaugavas novada “Partnerības “Kaimiņi”” darbības teritorija⁴

1.1. Darbības teritorija

1.1.1. vispārējs ģeogrāfisks apskats

“Partnerības “Kaimiņi”” darbības teritorija aptver visu Augšdaugavas novadu un ietilpst Latgales plānošanas reģionā, bet tā kultūrvēsturiskā piederība ir Latgalei un Sēlijai. Augšdaugavas novads izveidots ar 2021. gada 1. jūliju, tas sastāv no bijušajām Daugavpils novada un Ilūkstes novada pašvaldībām.

Rādītājs	Rezultāti	Secinājumi
Teritorijas platība un izvietojums	VRG darbības teritorijas kopējā platība ir 2523,58 km ² Atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā, Daugavas abos krastos. Robežojas ar Daugavpils pilsētu, Jēkabpils novadu, Līvānu novadu,	Tieši atrašanās vieta ļoti būtiski ietekmē VRG teritorijas attīstību, jo atrašanās pierobežā gan rada draudus nestabilajos ģeopolitiskajos apstākļos (Baltkrievija), gan dod papildu iespējas sadarboties (Lietuva). Arī Daugavpils

⁴ https://lv.m.wikipedia.org/wiki/Att%C4%93ls:Aug%C5%A1daugavas_novads_2021.png

	Preiļu un Krāslavas novadu, kā arī Lietuvas un Baltkrievijas Republiku aptuveni 105 km garumā, attiecīgi arī ar Krāslavas rajona partnerību, Preiļu un Līvānu novadu partnerību "Kūpā" un "Vidusdaugavas NVO centru".	valstspilsētas atrašanās VRG teritorijas centrā ir gan resurss (lauksaimniecības produktu noiets), gan drauds (pakalpojumi koncentrējas pilsētā, iedzīvotāji pārceļas uz pilsētu u. tml.). Izaicinājums ir izmantot kultūrvēsturisko potenciālu, ko dod fakts, ka teritorijā ietilps gan Latgales, gan Sēlijas vēsturisko zemju teritorijas.
Teritorijas veids	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme 47,2 % Meži, krūmāji 39,39 % Ūdeņi 3,9 % Purvi 2,1 % Pārējās zemes 6,8 %	Ņemot vērā augsto mežu un lauksaimniecības zemju īpatsvaru darbības teritorijā, svarīgi veicināt dabas resursu saglabāšanu un saprātīgu to izmantošanu, kā arī veicināt šo resursu ilgtspējīgu izmantošanu uzņēmējdarbības attīstībai. Ilgtspējīgi izmantojot un saglabājot dabas resursus, ir lielas iespējas izveidot jaunus un kvalitatīvus tūrisma pakalpojumus vienlaicīgi, saglabājot esošos biotopus un dabisko meža ainavu.
Dabas resursi	971 kūdras atradne, 61 smilts, smilts-grants atradnes, 12 saldūdens kaļķa atradnes, 8 māla atradnes.	Dabas resursu pieejamība ir labs pamats, lai veicinātu to ilgtspējīgu izmantošanu un izmantotu to uzņēmējdarbības attīstībai.
Dabas mantojuma objekti	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – dabas parks "Daugavas loki" un dabas parks "Dvietes paliene", 3 ainavu apvidi un aizsargājamo ainavu apvidus "Augšzeme",	Ņemot vērā augsto dabas mantojumu īpatsvaru darbības teritorijā, nepieciešams veicināt dabas resursu saglabāšanu, to ilgtspējīgu izmantošanu gan uzņēmējdarbībā, gan atpūtā.

	4 dabas parki, 14 dabas liegumi, 107 dabas pieminekļi, 93 no kuriem ir dižkoki.	
Kultūras mantojuma objekti	74 valsts nozīmes kultūras, mākslas un arheoloģijas pieminekļi; 31 vietējās nozīmes kultūras, arhitektūras un arheoloģijas pieminekļi; 290 kultūrvēsturiskie objekti; Kultūrvēsturiskās ainavas un teritorijas Daugavas upes krastos; Muižas un parki; Tautas celtniecības koka arhitektūras objekti; Ceļmalas krusti (krucifiksi).	Galvenie kultūras, vēstures resursi (t. sk. resursi tūrisma attīstībai) ir sēļu un latgaļu identitāte, dabas objekti un teritorijas, kā arī kultūrvēstures un sakrālais mantojums. VRG teritorija ir bagāta ar dabas, tūrisma, kultūrvēsturiskiem objektiem, taču novada ekonomikas struktūrā tie ieņem salīdzinošu mazu lomu, ko ietekmē arī izteiktā tūrisma sezonālitate un nepietiekamie resursi un zināšanas to saglabāšanai un attīstībai.
Iedzīvotāju blīvums	13,41 iedzīvotājs uz km ²	Iedzīvotāju blīvums teritorijā ir ļoti zems. Visblīvāk apdzīvotie ir novada pilsētas un ciemi un teritorijas Daugavpils valstspilsētas tuvumā, savukārt lauku teritorija ir ļoti nevienmērīgi apdzīvota un ir relatīvi lielas teritorijas, kurās vispār nav iedzīvotāju. Relatīvi rets apdzīvojums ir novada ziemeļaustrumu daļā un dienvidu daļā Baltkrievijas pievārtē, kur teritoriju klāj plaši mežu un purvu masīvi. Iedzīvotāju izvietojums skatāms kontekstā ar pilsētu un ciemu sasniedzamību, pakalpojumu pieejamību tajos, lai nodrošinātu pēc iespējas augstāku dzīves kvalitāti novada lauku teritorijās.

1.1.2. sociālekonomiskais apskats

Iedzīvotāju skaits (saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem) Augšdaugavas novadā 2021. gada sākumā bija 25 927. Savukārt 2022. gada sākumā 25 277, no tiem 6 191 dzīvo bijušā Ilūkstes novada teritorijā un 19 086 bijušā Daugavpils novada teritorijā.

Pēc etniskā sastāva VRG darbības teritorijā 2021. gada sākumā dzīvo 43 % latviešu tautības iedzīvotāju, savukārt 35 % iedzīvotāju ir krievu tautības.

Apdzīvojuma struktūru veido divas pilsētas (Ilūkste un Subate), ciemi, viensētu grupas un atsevišķas viensētas. Apdzīvojuma struktūras veidošanos vēsturiski ietekmējuši dažādi ģeogrāfiskie faktori: mežu masīvi, upes un to palienes, purvi u. c. infrastruktūra – ceļu un dzelzceļa tīkls.

Rādītājs	Tendence	Secinājumi
Iedzīvotāju skaits VRG teritorijā	2022. gads – 25 277 2021. gads – 25 927 2020. gads – 26 598 (Avots: CSP ⁵)	Iedzīvotāju skaita sarukšanas tendence vērojama arī Latvijā kopumā un Latgales statistikas reģiona pašvaldībā. Latgales statistikas reģionā iedzīvotāju skaits samazinājies straujāk. Turpinoties negatīviem migrācijas procesiem un negatīvam dabiskajam pieaugumam (starpība starp mirušiem un dzimušiem) novadā, arī turpmākos gados tiek prognozēta mērena iedzīvotāju skaita samazināšanās. Samazinoties iedzīvotāju skaitam, novadā samazinās arī darbaspējīgo iedzīvotāju skaits, kas veicina demogrāfiskās slodzes līmeņa pakāpenisku pieaugumu.
Uzņēmumu skaits VRG teritorijā uz	2021. gads 801, no tiem: Zemnieku un zvejnieku saimniecības – 326 Individuālie komersanti – 78	Uzņēmumu skaitu VRG teritorijā uz 1000 iedzīvotājiem raksturo relatīva stabilitāte, laika posmā no 2016. gada līdz 2020. gadam tas nav būtiski mainījies. Tomēr, samazinoties iedzīvotāju skaitam, ir risks samazināties arī uzņēmumu skaitam.

⁵ <https://stat.gov.lv/lv/dinamiskais-grafiks/galv-iedzivotaju-skaita-novados>

	Komerksabiedrības – 397 (Avots: CSP) ⁶	
Vidējais darbinieku skaits pēc faktiskās darba vietas	2020. gads – 5171 2018. gads – 5402 2016. gads – 5476 (Avots: CSP) ⁷	Vidējais darbinieku skaits pēc faktiskās darba vietas atspoguļo VRG darbības teritorijā esošo faktisko darba vietu skaitu, kas parāda tendenci, ka katru gadu samazinās darba vietu skaits teritorijā. Šis rādītājs rāda līdzīgu tendenci kā uzņēmumu skaita samazināšanās un iedzīvotāju skaita samazināšanās.

1.1.3. vietējās rīcības grupas darbības teritorijas pamatojums

“Partnerības “Kaimiņi”” teritorija izveidojusies, pamatojoties uz vēsturisko sadarbību, kad 2001. gadā ar mērķi mazināt nabadzību un sociālo atstumtību Daugavpils rajona teritorijā, īstenojot lauku un vietējās attīstības pasākumus, kā arī, veicinot pilsoniskas sabiedrības veidošanos, tika izveidota Daugavpils rajona partnerība. Tā tika reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā 2003. gada 15. aprīlī kā nevalstiska organizācija.

“Partnerība “Kaimiņi”” aptver visu Augšdaugavas novadu un ietilpst Latgales plānošanas reģionā, bet tā kultūrvēsturiskā piederība ir Latgalei un Sēlijai. Augšdaugavas novads izveidots ar 2021. gada 1. jūliju, tas sastāv no bijušajām Daugavpils novada un Ilūkstes novada pašvaldībām. Novads ir ar ļoti bagātu un daudzveidīgu kultūru. Savstarpēji ietekmējoties, to veidojušas daudzās tautības un etniskās grupas, kas šeit dzīvo jau gadsimtiem ilgi. Partnerības teritorijas kultūras mantojumu pārstāv izcili arhitektūras pieminekļi – sabiedriskās ēkas, lauku viensētas, raksturīgās apdzīvotās vietas un kultūrainavas, baznīcas. Latgales kultūras tradīcijas, kas dominē novados – valoda, tautasdziesmas, dejas, amatniecība, veido nozīmīgu Latvijas nacionālās kultūras daļu.

Novada sociālekonomiskie rādītāji ir salīdzinoši vāji, par ko liecina teritorijas attīstības indekss. Šo situāciju negatīvi ietekmē gan demogrāfiskajā situācija, gan arī salīdzinoši zemā ekonomiskā aktivitāte. Teritoriju apvieno arī tas, ka tās centrā atrodas Daugavpils valstspilsēta, un vēsturiski novada attīstība ir bijusi atkarīga no pilsētas attīstības. Vēl viens vienojošs teritorijas faktors ir tās pierobežas statuss un ievērojams attālums no valsts galvaspilsētas.

“Partnerības “Kaimiņi”” teritorijā ietilpst divas pilsētas: Ilūkste un Subate. Pārējo VRG darbības teritorijas apdzīvojuma struktūru veido lauku apdzīvotās vietas, kuras sadalās ciemos

⁶ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENT_UZ_UZS/UZS040

⁷ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START/DVA050REL/

un viensētās. Lielākie ciemi VRG darbības teritorijā ir bijušie pagastu centri un arī šobrīd veidojas kā vietējās attīstības centri.

1.2. partnerības principa nodrošināšana

Biedrības "Partnerība "Kaimiņi"" misija ir veidot uz ģimenes vērtībām balstītu iedzīvotāju attīstību rosinošu vidi savā darbības teritorijā, attīstīt kopienas un to kapacitāti.

Biedrības vīzija – izglītoti, aktīvi lauku iedzīvotāji, izveidojuši kopēju sapratni, veido integrētu lauku sabiedrību, kopā ar stiprām organizācijām iekļaujas plašā partnerības tīklā un sadarbojas lauku attīstības procesa veicināšanā.

Partnerība savā darbībā izvirza sekojošos galvenos uzdevumus:

- Veicināt vietējo kopienu iniciatīvas, kas vērstas uz lauku problēmu risināšanu;
- Izmantojot sabiedrības līdzdalības principus, izstrādāt stratēģijas ilgtspējīgai lauku attīstībai un nodrošināt to īstenošanu;
- Attīstīt kopienu kapacitāti partnerības teritorijā;
- Veidot darba grupas un koalīcijas lauku attīstības jautājumu risināšanā vietējā, reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmenī;
- Koordinēt un piesaistīt finansiālos, materiālos, intelektuālos un cita veida resursus Partnerības mērķa sasniegšanai;
- Attīstīt sadarbību ar ārvalstu un Latvijas Republikas valsts, pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem un citām legālām institūcijām, veicinot lauku attīstību partnerības teritorijā.

Partnerības princips tiek ievērots stratēģijas izstādes procesā, veicot intervijas un anketēšanu, organizējot sarunas un tikšanās, nodrošinot stratēģijas apspriešanu. Lai vērtētu partnerības darbību un stratēģijas ieviešanu 2022. gadā tika veikts SVVA stratēģijas 2015.–2021. gadam novērtējums. Tika intervēti uzņēmēji, lauksaimnieki, jauniešu interešu pārstāvji, sieviešu organizācijas, pašvaldību darbinieki, lai aptvertu pēc iespējas plašāku sabiedrības vēlmi un vajadzību loku. Pamatojoties uz izvērtējumu, sniegti priekšlikumi partnerības darbības uzlabošanai un ieteikumi stratēģijas izstrādei.

Partnerības principa "Partnerības "Kaimiņi"" darbībā nodrošināšana ir atspoguļota zemāk attēlotajā shēmā, un dotais princips ir ietverts visos dokumentos, kas reglamentē Partnerības darbību.

PARTNERĪBAS PRINCIPI

Diferencēta un līdzsvarota mērķu grupu un teritoriju pārstāvniecība un līdzdalība.
Atklātība, atvērtība un aktīva plašas sabiedrības iesaiste.

BIEDRI

augstākā lēmēj institūcija

36 biedri-
pašvaldība
NVO
fiziskas personas

PADOME

*regulāri tiekas, definē risināmos
jautājumus, analizē situāciju,
apstiprina stratēģiju, uzrauga
stratēģijas ieviešanu*

3 pašvaldību pārstāvji
4 attīstošo institūciju pārstāvji
6 uzņēmēji
6 kopienu un NVO pārstāvji

KOORDINATORS

*Ikdienā nodrošina
partnerības darbu,
komunikāciju, informācijas
apmaiņu*

KOPIENU

KOORDINATORI
*nodrošina ikdienas
sasaisti ar kopienām*

INSTRUMENTI PARTNERĪBAS PRINCIPA IEVĒROŠANAI.

Plaša pārstāvniecība lēmēj institūcijās.

Regulāras tikšanās, sanāksmes, apmācības, konsultācijas.

Kopīgi projekti, aktivitātes, labās pieredzes apmaiņa.

Informācijas nodrošināšana – mājas lapa <http://daugavpils.partneribas.lv>, sociālie tīkli, regulāras publikācijas vietējā presē un pašvaldības informatīvajā izdevumā.

Viedokļu noskaidrošana – intervijas, aptaujas, anketēšana, stratēģijas apspriešana.

1.3. teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums

Nr. p. k.	Apstāklis	Paskaidrojums	Secinājumi
STIPRĀS PUSES			
1.	Liels dabas un vides resursu klāsts un daudzveidība, unikalitāte	VRG darbības teritorija ir bagāta ar daudzveidīgiem un unikāliem dabas resursiem. Te atrodas 23 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, no kurām 17 iekļautas NATURA 2000 teritoriju tīklā. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kopējā platība ir 56 116 ha jeb 22 % no kopējās teritorijas. Tajā skaitā gan dabas parki, ainavu apvidi, vairāki dabas pieminekļi.	Nemot vērā, ka VRG teritorijā ir tik ļoti daudzveidīgs un unikāls dabas resursus, tas ir arī nozīmīgs pamats esošo tūrisma produktu dažādošanai un jaunu veidošanai. Tomēr, lai šo resursu saglabātu un ilgtspējīgi izmantotu, ir jābūt radošiem un jāspēj sadarboties, radot nevis atsevišķus nelielus piedāvājumus, bet gan veidot kompleksus un plašāki auditorijai interesantus piedāvājumus.
2.	Daudzveidīgs kultūrvēsturiskais mantojums un tradīcijas	VRG darbības teritorija ir bagāta ar materiālo un nemateriālo kultūrvēsturisko mantojumu. Visspilgtāk to raksturo šie kultūrvēsturiskie objekti – dabas liegums “Pilskalnes Siguldiņa”, dabas parks “Dvietes paliene”, dabas parks “Daugavas loki”, Berķeneles pusmuiža, Raiņa māja Berķenelē, Slutišķu vecticībnieku sādža, Vecā Stendera muzejs, Skrindu dzimtas muzejs, Grāfu Plāteru-Zībergu muižas	Kultūrvēsturiskais mantojums ir būtisks resurss, kas veicina tūrisma nozares attīstību, tomēr lielais objektu skaits prasa ievērojamus līdzekļus infrastruktūras sakārtošanai un uzturēšanai. Tāpat nepieciešams organizēt regulārus un kvalitatīvus pasākumus un nodrošināt marketingu. Kultūrvēsturiskais mantojums ir arī tā joma, ar kuru visvairāk lepojas un vēlas rūpēties vietējās kopienas, to esamība

		komplekss, krucifiksi Vaboles pagastā, Subates pilsētas vēsturiskais centrs u. c. VRG darbības teritorijā kopumā atrodas 84 valsts nozīmes arheoloģijas, mākslas, arhitektūras un pilsētībūvniecības pieminekļi, 1 reģionālas nozīmes (Lašu luterāņu baznīca) un 33 vietējās nozīmes pieminekļi.	konkrētā teritorijā vairo lepnumu par savu vietu un stiprina identitāti.
3.	Plašs tūrisma resursu, produktu un pakalpojumu klāsts	VRG darbības teritoriju šķērso vairāki starptautiskas nozīmes un vietējas nozīmes velomaršruti. 2022. gadā pieejami vairāki tūrisma informācijas punkti. Būtiska nozīme novada atpazīstamības veicināšanai ir tūrisma informācijas centram Daugavpilī. Tūrisma naktsmītnes un infrastruktūra galvenokārt koncentrējas pilsētās un apdzīvotās vietās, to tuvumā. Ir pieejams plašs aktīvā tūrisma un piedzīvojumu, pastaigu un dabas taku piedāvājums, tāpat izveidoti vairāki laivošanas maršruti.	VRG teritorija ir bagāta ar dabas, tūrisma, kultūrvēsturiskiem objektiem, taču ekonomikas struktūrā tie ieņem salīdzinošu mazu lomu, ko ietekmē arī izteiktā tūrisma sezonālitate. Tas lielā mērā saistīts ar sadrumstalotību un nepietiekamu tūrisma pakalpojumu kvalitāti un daudzveidību.
4.	Telpas un teritoriju pieejamība, kuras var tikt izmantotas komercdarbības attīstībai un publisko pakalpojumu attīstībai	Ir saglabājušās rūpnieciskās ražošanas teritorijas, kas cieši piekļaujas Daugavpils pilsētai (Kalkūnu, Randenes, Vecstropu, Stropu un Kraujas ciemi).	Lai gan VRG teritorijā ir teritorijas, kurās ir bijusi un var tikt izvietotas telpas ražošanai un citai komercdarbībai, tomēr tās ir neapmierinošā stāvoklī, prasa papildu lielus ieguldījumus

			infrastruktūras sakārtošanā un atrodas privātpersonu īpašumā.
5.	Sēlijas un Latgales identitāte	Iedzīvotāju viens no būtiskākajiem identitāti veidojošajiem faktoriem ir kultūrvēsturiskā reģiona piederība. VRG teritorijas daļa Daugavas labajā krastā atrodas kultūrvēsturiskajā Latgales novadā, savukārt novada daļa Daugavas kreisajā krastā – Sēlijas novadā.	VRG teritorijā ir būtiski stiprināt abu kultūrvēsturisko reģionu identitāti. Tas ir labs pamats dialoga veidošanai, tā veidojot stipru un vienotu sabiedrību.
6.	Daudz NVO, aktīvi līderi, aktivizējas kopienas	Pēc Augšdaugavas novada pašvaldības datiem novadā reģistrētas apmēram 172 NVO, no kurām 19 ir jauniešu, 14 radošu darbinieku, 16 sporta un aktīvās atpūtas biedrības, 39 draudzes.	NVO lielais skaits liecina par iedzīvotāju vēlmi darboties, apvienoties interešu grupās. Tomēr ne visas ir aktīvas un dažkārt dibinātas kādas noteiktas aktivitātes veikšanai. Tam par iemeslu var būt dažādi aspekti (piem., zināšanu, finanšu vai telpu trūkums). Jāturpina pasākumi NVO kapacitātes stiprināšanai, sadarbības veicināšanai.
7.	Attīstīta lauksaimnieciskā ražošana	57 % no ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem darbojas augkopībā un lopkopībā, tas stipri pārsniedz uzņēmumus, kas darbojas citās nozarēs: • 7 % uzņēmumu nodarbojas ar apstrādes rūpniecību, • 7 % uzņēmumu nodarbojas ar tirdzniecību,	Tas ir labs pamats attīstīt alternatīvas lauksaimniecības nozares, pārstrādi un pirmapstrādi.

		• 5 % uzņēmumu nodarbojas ar profesionāliem, zinātniskiem un tehniskiem pakalpojumiem, • 3 % uzņēmumu nodarbojas ar mežsaimniecību un mežizstrādi, • 2,5 % uzņēmumu nodarbojas ar būvniecību, • 2 % uzņēmumu nodarbojas ar transportu un uzglabāšanu, • 2 % uzņēmumu nodarbojas ar izmitināšanu un ēdināšanas pakalpojumiem, • 2 % jeb 31 uzņēmumu nodarbojas ar mākslas, izklaides un atpūtas pakalpojumiem.	
8.	Ģeogrāfiskais stāvoklis, transporta infrastruktūra	Labs ģeogrāfiskais novietojums, tuvu otrai lielākajai pilsētai Daugavpilij, laba transporta infrastruktūra, dzelzceļš. Komunikāciju tehnoloģiju pārklājums.	Atrašanās blakus otrajai lielākajai pilsētai un laba savienojamība ar to paver iespējas uzņēmējdarbības attīstībai arī novada teritorijā, tai skaitā arī attīstot tūrismu un atpūtas pakalpojumu, ne tikai novada un pilsētas viesiem, bet arī pilsētas iedzīvotājiem.
9.	Pieejamie pakalpojumi un infrastruktūra	Bez 26 publiskām bibliotēkām VRG teritorijā, kas ir būtiskas pakalpojumu sniedzējas vietējiem iedzīvotājiem, darbojas vairāki grāmatu izsniegšanas punkti, kas veicina pakalpojumu pieejamību novada iedzīvotājiem.	Pēdējo gadu tendence liecina par pakalpojumu centralizāciju, tādēļ svarīgi ir veicināt, mobilo pakalpojumu attīstību (piemēram, mobila aptieka)

		Pieejams plašs veselības aprūpes pakalpojumu klāsts pieejams Daugavpilī, bet novadā atrodas vairāki sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzēji, kuri sniedz dažādus sociālos pakalpojumus. Medikamentu pieejamību nodrošina tikai 7 aptiekas. Vecu vientuļu cilvēku aprūpei darbojas Mobilā aprūpes vienība, kuras pakalpojumi ir ļoti pieprasīti, ņemot vērā plašo novada teritoriju.	
10.	Jaunieši	Darbu ar jaunatni organizē Jaunatnes lietu daļa, kur strādā 10 jaunatnes lietu specialisti. Ir izveidoti 7 attīstības centri darbam ar jaunatni. Katrā no tiem ir no 2 līdz 5 pagastiem, kur strādā viens speciālists: Vaboles, Skrudalienas, Demenes, Kalkūnes, Ilūkstes, Naujenes, Višķu centri. Pārējos pagastos darbojas jauniešu pulcēšanas vietas, kur jaunieši var nākt un lietderīgi pavadīt savu brīvo laiku. Novada teritorijā aktīvi darbojās arī 7 biedrības, kuras īsteno dažādus jauniešu projektus.	Darbs ar jauniešiem novadā ir labi organizēts, taču jāveicina jauniešu pašiniciatīva un jāsniedz atbalsts jauniešu uzņēmumu attīstībai.
VĀJĀS PUSES			
1.	ledzīvotāju skaita samazināšanās un novecošana. Īpaši jaunu (vecumā līdz 40 gadiem) cilvēku aizplūšana no laukiem	ledzīvotāju skaita sarukšanas tendence vērojama arī Latvijā kopumā un Latgales statistikas reģiona pašvaldībās. Turpinoties negatīviem migrācijas procesiem un negatīvam	Ar visiem pieejamiem līdzekļiem jāveicina lauku teritoriju apdzīvotības līdzsvarošana, palielinot nodarbinātību un jaunu cilvēku piesaisti laukiem.

		dabiskajam pieaugumam novadā, arī turpmākos gados tiek prognozēta mērena iedzīvotāju skaita samazināšanās. Samazinoties iedzīvotāju skaitam, samazinās arī darbspējīgo iedzīvotāju skaits, kas veicina demogrāfiskās slodzes līmeņa pakāpenisku pieaugumu.	
2.	Ierobežota pakalpojumu pieejamība un kvalitāte novada lauku teritorijā	Sociālās un sadzīves pakalpojumu infrastruktūras pieejamības nodrošināšana pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai.	Jāveicina ciešāka mijiedarbība ar lielākām apdzīvotām vietām, mobili pakalpojumu risinājumi, sociālā uzņēmējdarbība.
3.	Nepietiekama tūrisma infrastruktūras, produktu un pakalpojumu kvalitāte, dažādība, sezonāls	Pēc Augšdaugavas novada pašvaldības datiem tikai apmēram 2 % uzņēmumu nodarbojas ar izmitināšanu, ēdināšanu, mākslas, izklaides un atpūtas pakalpojumiem.	Lai gan VRG teritorijā ir ļoti liels skaits dabas un kultūras resursu un tā atrodas tiešā valstspilsētas tuvumā, kas ir ļoti nozīmīgi tūrisma un ar to saistīto pakalpojumu attīstības pamatā, tomēr šī nozare joprojām ir samērā maz attīstīta. Ir nepieciešams ne tikai attīstīt jaunus pakalpojumus, bet īpaši domāt par to dažādošanu un kvalitātes paaugstināšanu.
4.	Pieejamo brīvo ražošanas telpu neapmierinoša kvalitāte	Gandrīz katrā apdzīvotajā vietā atrodas kādas teritorijas vai neizmantotas ēkas, kuras varētu tikt izmantotas uzņēmējdarbības vajadzībām. Tomēr tās ir ļoti neapmierinošā stāvoklī.	Lai uzsāktu uzņēmējdarbību, tai skaitā arī ražošanu, ir nepieciešamas brīvas atbilstošas teritorijas vai atbilstošas telpas. Lai tās sakārtotu, savukārt ir nepieciešami ļoti ievērojami līdzekļi, kas

			vairumā gadījumu ir ļoti ierobežoti. Turklāt šādu pamestu teritoriju un ēku esamība arī bojā vidi un vairo bezcerību vietējo iedzīvotāju vidū. Atbalstot uzņēmējdarbības uzsākšanu, jāsadarbojas ar pašvaldību vai citām institūcijām, kas var ieguldīt resursus šādu teritoriju sakārtošanā.
5.	Maz sadarbības projektu starp Latgales un Sēlijas aktīvajiem iedzīvotājiem, NVO	Līdz šim vairums projektu bija saistīti, vai nu ar Latgales vai Sēlijas kultūrvēsturisko tradīciju izpēti vai kopšanu.	Ņemot vērā, ka abas kultūrvēsturiskās zemes krustojas VRG teritorijā un lai veidotu vienotu un stipru sabiedrību, ir nepieciešams veidot kopīgus projektus starp dažādām kopienām, kuros tiktu kopīgi izziņātas abu zemju īpatnības, apmainītos ar zināšanām, organizētu kopīgus kultūras pasākumus u. tml.
6.	Resursu nepietiekamība, lai veicinātu atsevišķu sabiedrības grupu aktivizēšanu, integrāciju	Novadā ir daudz NVO un ir aktīvi iedzīvotāji, tomēr to skaits ne vienmēr atspoguļojas darbā un pienesumā sabiedrībai. Par iemeslu var būt nepietiekamas zināšanas un resursi.	Lai veicināti VRG teritorijas sabiedrības iesaisti un aktivitātes, ir mērķtiecīgi jāturpina to veicināt un atbalstīt.
7.	Mazāk aktīvi mājrāzotāji un nepietiekami to produktu noieta ceļi	Izvērtējot dažādus datus un izziņot situāciju VRG teritorijā, kā arī vērtējot Partnerības sludināto konkursu rezultātus iepriekšējā periodā, nākas secināt, ka iedzīvotāji ir pasīvi, attīstot mājrāžošanu (PVD dati liecina, ka Augšdaugavas novadā ir reģistrēti	Jāturpina atbalstīt mājrāzotājus gan organizējot nepieciešamo apmācību, konsultācijas, gan iekārtojot telpas un iegādājoties nepieciešamās ražošanas iekārtas u. c. Tāpat svarīgi turpināt darbu pie tirdzniecības (tirgus, vietējo produktu

		33 mājražotāji), lai gan iespējas un resursi ir pietiekami. Iespējams, to veicina arī zināšanu trūkums par šo procesu sakārtošanu.	veikals) vietu iekārtošanas novada centros un valstspilsētā un nodrošināt mājražotāju sadarbību ar tūrisma pakalpojumu sniedzējiem.
IESPĒJAS			
1.	Sadarbības iespējas teritoriju attīstībai	VRG teritorija atrodas tiešā tuvumā Daugavpils valstspilsētai un savstarpējā sadarbība un mijiedarbība ir dabiski nepieciešama, kas stiprinās abu pašvaldību attīstību. Atrašanās blakus Lietuvas Republikai paver vietu kopīgu un interesantu aktivitāšu un projektu īstenošanai. VRG līdzšinējā pieredze sadarbībai dažādu projektu ietvaros ar citām partnerībām un citu valstu sadarbības partneriem ir labs pamats jaunu zināšanu pārnesei un novada attīstībai.	Jāturpina aktīva sadarbība ar esošajiem un jauniem partneriem, maksimāli iesaistot arī iedzīvotājus un aktīvās kopienas no VRG teritorijas.
2.	Imigrācijas veicināšana un jaunu uzņēmēju atbalsts	Lai gan informācijas publiskajā vidē par uzņēmējdarbību uzsākšanu un atbalsta iespējām ir daudz, tā daudzkārt ir ļoti sarežģīta un ne vienmēr viegli pieejama.	Ir svarīgi nodrošināt šīs informācijas pieejamību mērķgrupām un, veidojot sadarbību ar dažādām atbalsta institūcijām, piesaistīt zinošus cilvēkus un vietas patriotus.
3.	Daugavpils tuvuma izmantošana, veidojot noieta tirgu, novada	Augšdaugavas novada teritorija un Daugavpils valstspilsētas iedzīvotāji nesaraujami vēsturiski saistīti savā starpā, bet nepietiekami notiek sadarbība, lai abas teritorijas vienlīdzīgi varētu	Lai efektīvi izmantotu Daugavpils tuvumu, ir svarīgi radīt patstāvīgu

	lauksaimnieku un mājražotāju produkcijai	izmantot dotās iespējas un līdz ar to abām teritorijām būtu ieguvumi. Šobrīd ir izstrādāts kopīgs attīstības plāns. Šobrīd darbojas iknedēļas zemnieku tirdziņš, kur savu produkciju tirgo novada uzņēmēji.	tirdzniecības vietu (vietas), nodrošināt kvalitatīvu produktu un mārketingu.
4.	Attīstīt novadam raksturīgu produktu – novada garšu, atbalstot vietējos ražotājus, mājražotājus un attīstot tūrisma pakalpojumu kvalitāti	Ir bijuši mēģinājumi radīt vienotus produktus, kas kalpotu par novada tēlu, bet sadrumstalotība un nepietiekami ieguldījumi nav nesuši gaidītos rezultātus.	Ir liels resurss un pieprasījums no tūrisma uzņēmējiem veidot novadam raksturīgu produktu. To var veidot, piesaistot labākos speciālistus no Daugavpils un mājražotājus no novada teritorijas. Radot šādu produktu to varētu reklamēt ārpus novada, piedāvāt iegādāties tūrisma objektos, ražot novadā esošajiem mājražotājiem un aicināt visus tos gatavot un baudīt pie novada mājražotājiem, lauku saimniecībās, uzņēmumos.
5.	Iekļauties kopējos Latgales un Lietuvas pierobežas reģionu tūrisma maršrutos, veidojot kopīgus un kvalitatīvus produktus un pakalpojumus un veicot kopīgas mārketinga aktivitātes	Ir uzsākts veiksmīgs darbs pie kopīgu tūrisma maršrutu veidošanas Latgales un Lietuvas pierobežas teritorijās. Izveidoti vairāki velomaršruti, kas iekļaujas starptautiskā un reģionālā tīklā, kā arī tiek attīstīti vairāki jauni tūrisma produkti.	Lai veiksmīgi uzturētu un reklamētu jau izstrādātos jaunus starptautiskajos tīklos iekļautos tūrisma pakalpojumus, ir nepieciešams turpināt darbu, nodrošinot to pakalpojumu kvalitāti, kas atrodas VRG teritorijā un veicot saskaņotas mārketinga aktivitātes.

			Tāpat jāmeklē jaunas iespējas, kas ļaus iesaistīties kopīgajos reģionālajos un starptautiskos tūrisma maršrutos.
6.	Ārējo finanšu resursu piesaiste teritorijas attīstībai	Līdz šim bieži vien bija nepietiekama sadarbība ar mērķi konsolidēt pieejamos finanšu resursus. Tomēr tikai koncentrējot un piesaistot papildu resursus, var panākt lielāku efektu teritorijas attīstībā.	Tas nodrošinās lielāku kapacitāti un plašāku redzējumu starp VGR dalībniekiem. Jāveicina starpteritoriālā sadarbība, pieredzes apmaiņa.
DRAUDI			
1.	Turpinās iedzīvotāju, kvalificētu darbinieku un komersantu skaita samazināšanās Latvijā, Latgalē un Augšdaugavas novadā	Iedzīvotāju skaita sarukšanas tendence vērojamā arī Latvijā kopumā un Latgales statistikas reģiona pašvaldībās. Lai gan Latvijas pierobežas un Latgales reģionā šī tendence ir stipri izteiktāka, tas lielā mērā nav atkarīgs tikai no situācijas teritorijā vai vietējās pašvaldības iespējām un darbības.	Mazināt šo negatīvo ietekmi var, nepieļaujot ļoti strauju iedzīvotāju skaita samazināšanos un līdz ar to demogrāfiskās slodzes palielināšanos teritorijā. Vienlīdzīgu pakalpojumu nodrošināšana, iespēju nodrošināšana un piederības sajūta ir galvenie atslēgas vārdi situācijas stabilizēšanai.
2.	Tūrisma plūsmas samazināšanās esošajos nestabilajos ģeopolitiskajos apstākļos	Karš Ukrainā, nestabilā situācija Baltkrievijā, robežas stiprināšana ar Austrumu kaimiņvalsti, nelegālā migrācija un ierobežojumi pierobežas joslā var būtiski ierobežot tūrisma plūsmu uz reģionu un līdz ar to uz VRG teritoriju arī turpmāk.	Šo ietekmi lokālā līmenī var mazināt nodrošinot adekvātu informāciju par situāciju novadā un reģionā, kā arī pielāgojot tūrisma pakalpojumus arī vietējam tirgum.

3.	Tūrisma un citas infrastruktūras nolietojanās	Patstāvīgi nepietiekams finansējums esošās infrastruktūras uzturēšanai liek atbildīgajām iestādēm koncentrēt finansējumu tikai uz kritiskās publiskās infrastruktūras uzturēšanu, pakalpojumu koncentrēšanu noteiktās vietās. Tas pasliktina situāciju atsevišķās novada teritorijās, kas būtiski ietekmē arī tūrisma infrastruktūru. Savukārt mazas tūrisma plūsmas rezultātā uzņēmējiem neatliek līdzekļi savas tūrisma infrastruktūras attiecīgi uzturēšanai un jaunu pakalpojumu attīstībai.	To var risināt, prioritizējot ieguldījumus, izvērtējot to lietderību, sadarbojoties ar vietējām kopienām un veicinot līdzfinansējuma piesaisti no ārējiem resursiem.
----	---	--	--

1.4. teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Lai identificētu "Partnerības "Kaimiņi"" teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzības un veiktu teritorijas potenciāla analīzi, tika organizētas piecas tikšanās – sarunas par vietējās dzīves un uzņēmējdarbības attīstības iecerēm nākamajiem gadiem un novada uzņēmēju tikšanās, ar mērķi noskaidrot novada uzņēmēju viedokli, un kopā meklēt pagasta, pilsētas nākotnes iespējas, kopienas attīstību labākai dzīvei laukos.

Novada iedzīvotāji tika aicināti piedalīties aptaujā un atbildēt uz dažādiem jautājumiem par savas dzīves vietas attīstības potenciālu, ar ko viņi lepojas un kur saskata draudus teritorijas attīstībai. Kopā tika saņemtas sešdesmit četras atbildes no visas "Partnerības "Kaimiņi"" teritorijas.

Par pamatu vajadzību noteikšanai tika ņemts arī biedrības „Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība "Kaimiņi"" sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas novērtējums, kas veikts 2022. gadā un kura mērķis bija novērtēt SVVA stratēģijas mērķu izpildi.

Balstoties uz iepriekš notikušajām sarunām, veikto aptauju un izvērtējumu, vietējās attīstības stratēģijas īstenošanā iesaistītās puses (VRG padomes locekļi, administratīvā vadītāja, projektu vērtētāju, mērķa grupu un projektu īstenošanu pārstāvji) identificēja septiņas jomas, kas varētu būt nozīmīgas VRG darbības teritorijas turpmākai attīstībai.

Jomu izvēli noteica gan iedzīvotāju paustais viedoklis, gan pieejamo datu analīze un iepriekšējā periodā veikto aktivitāšu novērtējums. Jomu izvēlē vērtēta to atbilstība citiem saistošiem plānošanas dokumentiem gan vietējā, gan nacionālā līmenī.

"Partnerības "Kaimiņi"" darbības teritorijas potenciālās attīstības jomas, kurām sniedzams atbalsts 2023.–2027. gadā.

Jomas	Skaidrojums un kritēriji
Uzņēmējdarbības vide un resursi	<i>Teritorijas attīstībai un ilgtspējai ļoti būtiski ir veicināt uzņēmējdarbības aktivitāti, piesaistot jaunus uzņēmējus, tai skaitā veicinot reemigrāciju, atbalstot mājražotājus un stiprinot esošo uzņēmumu konkurētspēju. Jaunu un esošo produktu un pakalpojumu attīstība, kas balstās uz vietējiem resursiem, ir inovatīvi un ievēro aprites ekonomikas un zaļā kursa principus.</i>
Droša, sakārtota un pievilcīga dzīves un darba vide	<i>Veicina apdzīvojuma saglabāšanos, sabiedrības iesaisti un vēlmi darboties savas kopienas labā.</i>
Dabas un kultūras resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana teritorijas attīstībai	<i>Ļoti daudzveidīgs dabas un kultūras resurss var sniegt ieguldījumu teritorijas attīstībā tikai gadījumā, ja tiek prasmīgi un ilgtspējīgi saglabāts un izmantots vietējas kopienas attīstības labā. Tas veicina arī lepnumu un</i>

Jomas	Skaidrojums un kritēriji
	<i>pilsonisko atbildību par unikālo vērtību saglabāšanu un rada vēlmi popularizēt caur tiem arī savu novadu. Dabas un kultūras resurss ir arī spēcīgs pamats vietējo produktu un pakalpojumu attīstībai.</i>
Vienlīdzīga pakalpojumu un infrastruktūras pieejamība	<i>Pievilcīga lauku vide veidojas, ja tajā vienmērīgi izklien iedzīvotāji, nerodas aizmirstas, neapdzīvotas vietas, to pirmkārt var nodrošināt vienlīdzīgi pieejami un kvalitatīvi pakalpojumi visā teritorijā. Tieši kopienas var iniciēt un rūpēties, lai atbilstošajā teritorijā tiktu nodrošināti publiskie pakalpojumi un organizēt citus dzīvei nepieciešamos pakalpojumus.</i>
Sabiedrības, kopienu attīstība	<i>Tikai stipra par savu attīstību pastāvēt varoša kopiena spēj nodrošināt vietējās teritorijas attīstību un veidot konkrētai vietai un valstij lojālu sabiedrību, kas it sevišķi aktuāli pierobežas teritorijā un mūsdienu nestabilajos ģeopolitiskajos apstākļos.</i>
Latgales un Sēlijas tradīciju saglabāšana un mijiedarbība iedzīvotāju identitātes un piederības sajūtas stiprināšanai	<i>Spēcīgās Latgales un Sēlijas identitātes ir apvienotas vienā novadā un vienā vietējās partnerības teritorijā. Tas ir gan liels izaicinājums gan liels kultūrvēsturiskais resurss, veidojot savstarpēju saskarsmi un ieguldījumu sava novada attīstībā.</i>
Vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana visām iedzīvotāju grupām	<i>Lai nodrošinātu ne tikai aktīvu sabiedrības locekļu atbalstu, bet veicinātu visu sabiedrības grupu (senioru, jauniešu, sociāli mazaizsargāto u. c.) iesaisti kopienas aktivitātēs, ir svarīgi pievērst uzmanību mazāk aizsargātajām un mazāk aktīvajām iedzīvotāju grupām, lai nodrošinātu resursu pieejamību visām grupām un stiprinātu kopienas.</i>

1.5. starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

“Partnerības “Kaimiņi”” starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības nepieciešamību nosaka tās atrašanās vieta, nepieciešamība veicināt teritorijas atpazīstamību, labās pieredzes pārņemšana un jaunu kopīgu produktu radīšana, sadarbojoties teritorijas attīstībai.

Atrdoties pierobežas reģionā, ir svarīgi radīt apstākļus, lai nerastos izolētības un nomales efekts. Esošajos ģeopolitiskajos apstākļos nav iespējama sadarbība ar Baltkrieviju, ar kuras pierobežas teritorijas iedzīvotājiem pirms tam bija laba sadarbība un ikdienas saites.

Tāpēc būtiski ir stiprināt sadarbību ar Lietuvas pierobežas reģioniem, lai mazinātu negatīvo ietekmi, ko rada nestabilā situācija Austrumu robežā.

Globalizācijas apstākļos ir svarīgi sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, lai dalītos ar pieredzi, pārņemtu labo praksi, kopīgi radītu kvalitatīvus tūrisma produktus, kas būtu pamanāmi un interesanti plašākam ceļotāju lokam ārpus novada, reģiona un valsts robežām. Tas radīs lielāku pieprasījumu vietējam produktam un pakalpojumam un veicinās konkrētas teritorijas attīstību.

“Partnerībai “Kaimiņi”” ir jau izveidojusies laba pieredze, realizējot sadarbības un starpvalstu projektus, kuru ietvaros tiek popularizēts Augšdaugavas novada tēls, iesaistot aktivitātēs novada iedzīvotājus. Pēdējos gados īstenoti projekti, kas veicina biškopības nozares attīstību sadarbības partneru teritorijās, veidojot jaunas saites un stiprinot biškopju, vietējo uzņēmēju sadarbību starptautiskā un starpteritoriālā līmenī. Projekta ietvaros tika organizēts “Latvju pirts un zāļu festivālu 2018”, kurā tika popularizētas vietējās tradīcijas. Savukārt, izceļot vietējos dabas produktus, izveidots “Sēņu ceļš” ar mērķi popularizēt savākto meža nekoksnes produktu, izveidot šādu produktu biznesa iniciatīvu tīklu, dažādot aktivitātes, radot labvēlīgus apstākļus jaunu uzņēmumu radīšanai un darba vietu radīšanai lauku apvidos. Tāpat realizēti projekti, kuros marķēts velomaršruts Silenes dabas parkā; meklēti alternatīvās enerģijas risinājumi mājāsaimniecībām, kā arī virkne citu sadarbības un starptautisko projektu.

Pamatojoties uz esošās situācijas analīzi un līdzšinējo pieredzi, starptautiskā un starpteritoriālā sadarbība ir kritiski nepieciešama vietējai teritorijas attīstībai un iedzīvotāju identitātes stiprināšanai. Vietējā VRG plāno turpināt sadarbību ar iepriekšējā perioda sadarbības partneriem, kā arī meklēs jaunus sadarbības partnerus sadarbības jomās, kas atbilst stratēģijā noteiktajām prioritātēm, jo īpaši tūrisma attīstībā un mārketingā, vietējo produktu pievienotās vērtības radīšanā, zināšanu un labās prakses pārnēsē.

2. Stratēģiskā daļa

2.1. vīzija un stratēģiskie mērķi (tostarp starpterritoriālās un starpvalstu sadarbības mērķi)

Vīzija

DROŠA, SAKĀRTOTA UN DZĪVOŠANAI LABVĒLĪGA LAUKU VIDE AR STIPRU LATGALES UN SĒLIJAS IDENTITĀTI, KAS RADOŠI IZMANTO VIETĒJOS RESURSUS TERITORIJAS ATTĪSTĪBAI

Droša teritorija, kurā pēc iespējas mazināti pierobežas un nomales radītie negatīvie efekti. Sakārtota infrastruktūra ar viegli pieejamiem kvalitatīviem publiskajiem pakalpojumiem visā teritorijā. Respektējot daudznacionālo vēsturisko iedzīvotāju sastāvu un kultūru, stiprināta vietējā identitāte caur piederību Sēlijai un Latgalei. Radoša (inovatīva) un uz zināšanām balstīta vietējo resursu (dabas, kultūras, cilvēku) efektīva izmantošana vietējās uzņēmējdarbības, tai skaitā tūrisma attīstībā, kas nodrošina jaunas darba vietas un padara teritoriju pievilcīgāku esošajiem un jaunajiem Augšdaugavas novada iedzīvotājiem.

Stratēģiskie mērķi un rīcības

STRATĒĢISKIE MĒRĶI UN RĪCĪBAS

M1 VIETĒJĀS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA

M1/R1 vietējo uzņēmēju atbalsts

M1/R2 atbalsts tūrisma pakalpojumu un produktu kvalitātes uzlabošanai un dažādošanai

M2 ATBALSTS VIETĒJO KOPIENU DARBĪBAI UN ATTĪSTĪBAI

M2/R1 atbalsts kopienu iniciatīvām un viedo ciemu attīstībai

M2/R2 atbalsts sadarbības projektiem starp Latgales un Sēlijas kopienām

M2/R3 jauniešu iniciatīvu atbalsts

M3 ATBALSTS VIETAS (TERITORIJAS) ATTĪSTĪBAS INICIATĪVĀM

M3/R1 kopienas publiskās teritorijas sakārtošana, publiskās telpas attīstība

M3/R2 atbalsts vēsturiskā, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai

Stratēģisko mērķu un rīcību apraksts

M1 VIETĒJĀS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA

M1/R1 vietējo uzņēmēju atbalsts

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt neluksaimniecisko uzņēmējdarbību, lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumus. Atbalsts tiks sniegts jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai un attīstīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū. Tiks atbalstīti uzņēmēji un darba ņēmēji, kuriem būs nepieciešamas zināšanas, lai varētu ieviest jaunas tehnoloģijas, paaugstināt produktivitāti un produktu vai pakalpojumu kvalitāti, tai skaitā nodrošinot mācības darbiniekiem.

Kā prioritāri atbalsts tiks sniegts šādās jomās:

1. Jaunajiem komersantiem, kas uzsāks uzņēmējdarbību VRG teritorijā;
2. Ražošanas uzņēmumiem, kas īsteno inovatīvus projektus un pakalpojumu sniedzējiem (tai skaitā ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem), kas savā uzņēmējdarbībā ievieš inovatīvus risinājumus, prioritāri izmanto VRG teritorijā pieejamos resursus, attīsta esošos vai jaunus produktus un pakalpojumus;
3. Sociāliem uzņēmumiem, vai iesniedzējiem, kas projekta īstenošanas gaitā tiks reģistrēti Labklājības ministrijas sociālo uzņēmumu reģistrā;
4. Uzņēmumiem, kas savā darbībā ievieš aprites ekonomikas principus;
5. Bioloģiskā pārstrādes uzņēmumiem – projekta iesniedzējs ir reģistrēts sertifikācijas un kontroles institūcijās;
6. Kopprojektiem, kuru ietvaros paredzēts attīstīt jaunus vietējo ražotāju produktu realizācijas veidus un to atpazīstamības tēla veidošanu. Paredzēts arī atbalstīt tirgus laukumu izveidi, tirdzniecības vietu vai tirdzniecības platformu izveidi un citus pasākumus. Tirdzniecības vietu izveidošana un labiekārtošana atbalstāma arī valstspilsētā Daugavpilī;
7. VRG sadarbības projektam „Stendera kods. Inovācijas tūrismā un uzņēmējdarbībā”. Projekta ietvaros paredzēts meklēt inovatīvus risinājumus uzņēmējdarbībā un to popularizēšanā. Projekta ietvaros paredzēti pieredzes apmaiņas pasākumi, inovāciju laboratorijas, Stendera maršruta izstrāde, veidojot spilgtu un atraktīvu tā pasnieguma formātu – inovāciju laboratoriju, un realizēt citas ar to saistītas aktivitātes.

Atbalsta saņēmēji	Atbalsta apmērs	Atbalsta intensitāte
1) Komersantus, kas savu uzņēmējdarbību veic VRG teritorijā un kuru apgrozījums nepārsniedz 150 000 euro. 2) Fiziskas personas, kuras plāno veikt saimniecisko darbību un jaundibinātas juridiskas personas, kas plāno uzsākt savu darbību VRG teritorijā. 3) Kopprojektu ietvaros atbalstu var saņemt lauksaimniecības un mežsaimniecības kooperatīvās sabiedrības, vietējā pašvaldība.	1) Viena atbalstāmā projekta (tai skaitā, kopprojekta) maksimālā attiecināmo izmaksu summa ir līdz 200 000 euro. 4) Fiksētās summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete" līdz 15 000 euro.	1) Atbalsta intensitāte ir 40 procenti. 2) Prioritārajiem projektiem, atbilstoši M1/R1 uzņēmēju atbalsts aprakstā norādītajām prioritārajām jomām – 65 procenti. 3) Līdz 75 % atbalsta intensitāte var tikt palielināta atbilstoši atbalsta piešķiršanas reglamentējošiem normatīviem aktiem.

M1/R2 atbalsts tūrisma pakalpojumu un produktu kvalitātes uzlabošanai un dažādošanai

Dotās rīcības mērķis ir atbalstīt tūrisma pakalpojumu un produktu dažādošanu vai esošo produktu kvalitātes uzlabošanu. Dotās rīcības ietvaros tiks atbalstītas arī tādas aktivitātes, kas nodrošinās darbinieku produktivitātes paaugstināšanu, tai skaitā nodrošinot darbinieku apmācību.

Kā prioritāri atbalsts tiks sniegts šādās jomās:

1. Projektiem, kuru ietvaros paredzēts attīstīt vai no **jauna izveidot tūrisma starpsezonu produktu**, lai nodrošinātu tūrisma plūsmu visu gadu;
2. Projektiem, kuru ietvaros tiks veicināta VRG iepriekšējā periodā realizēto projektu ietvaros izstrādāto stratēģiju ieviešana:
 - a. Latgales velotūrisma attīstības stratēģija 2021–2027;
(<https://www.ludzaspartneriba.lv/docs/1083/2022-dok/Latgales--regiona--veloturisma--strategija--Nocticus--02M2022-final.pdf>)
 - b. Latgales uzņēmējdarbības attīstības stratēģija "Tūrisma pakalpojumu veidošana uzņēmumos 2021–2027"; (https://www.ludzaspartneriba.lv/docs/1083/2022-dok/Stratijas_gala_variants_Latgale_turisma_uznemeju_strategija_2021_gala-1_korekt_ra.pdf)
3. Kopprojektiem, tai skaitā starptautiskiem sadarbības projektiem, kuru ietvaros tiks attīstīti vai veidoti jauni, kopīgi tūrisma produkti un maršruti, nodrošinātas to mārketinga aktivitātes;
4. VRG sadarbības projekts ar mērķi attīstīt Kopienu tūrismu, veidojot kopienu tūrisma pilotpiedāvājumu atsevišķos ciemos, pieredzes apmaiņu Vidusdaugavas teritorijā (kopienu

sadarbības tīkls “Sēlijas salas” – kopienu tūrisma pionieri Latvijā un ES) un kopienu iniciatīvas grupu apmācības, organizējot vienotus teritorijas mārketinga pasākumus un citus pasākumus.

Atbalsta saņēmēji	Atbalsta apmērs	Atbalsta intensitāte
1) Komersantus, kas savu uzņēmējdarbību veic VRG teritorijā un kuru apgrozījums nepārsniedz 150 000 euro. 2) Fiziskas personas, kuras plāno veikt saimniecisko darbību un jaundibinātas juridiskas personas, kas plāno uzsākt savu darbību VRG teritorijā. 3) Kopprojektu ietvaros atbalstu var saņemt lauksaimniecības un mežsaimniecības kooperatīvās sabiedrības, vietējā pašvaldība.	1) Viena atbalstāmā projekta (tai skaitā, kopprojekta) maksimālā attiecināmo izmaksu summa ir līdz 100 000 euro. 2) Fiksētās summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi “Lauku biļete” līdz 15 000 euro.	1) Atbalsta intensitāte ir 40 procenti. 2) Prioritārajiem projektiem, atbilstoši stratēģijā noteiktajiem kritērijiem – 65 procenti. 3) Līdz 75 % atbalsta intensitāte var tikt palielināta, atbilstoši atbalsta piešķiršanas reglamentējošiem normatīviem aktiem.

M2 ATBALSTS VIETĒJO KOPIENU DARBĪBAI UN ATTĪSTĪBAI

M2/R1 atbalsts kopienu iniciatīvām un viedo ciemu attīstībai

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt kopienu aktivitātes un aktivitātes, kas veicina Viedo ciemu izveidi un attīstību.

Vieds ciems ir lauku kopiena, kas izmanto jaunus un inovatīvus risinājumus, lai veicinātu spēju pastāvēt, kas balstīta uz vietējām stiprām pusēm un iespējām. Šādas kopienas balstās uz līdzdalības principu, lai būvētu savu stratēģiju ekonomikas stiprināšanai, sociālo un vides apstākļu uzlabošanai.

Rīcības ietvaros paredzēts arī atbalsts vietējo kopienu aktivizēšanas pasākumiem, kopienu centru izveidei un atbalstam, koprades telpu izveidei, pasākumu organizēšanai. Atbalsts tiks sniegts arī specifiskām aktivitātēm, kurās tiks iesaistītas dažādas iedzīvotāju grupas vai interešu grupas. Piemēram, veidojot senioru skolas, dabas skolas u. c.

Kā prioritāri atbalsts tiks sniegts VRG sadarbības projektam, kas veicinās aktīvo kopienu stiprināšanu un identitāšu izstrādi, pieredzes apmaiņu un sadarbības veicināšanu „Viedi ciemi. Vieda zeme.” Projekts tiks realizēts ar mērķi attīstīt Viedo ciemu kustību.

Atbalsta saņēmēji	Atbalsta apmērs	Atbalsta intensitāte
Juridiskas personas (tostarp vietējā pašvaldība, biedrība vai nodibinājums) vai fiziska persona, kas īsteno sabiedriskā labuma projektu.	Līdz 50 000 euro. Pašvaldības infrastruktūrai līdz 100 000 euro.	Atbalsta intensitāte 70 procenti. VRG sadarbības projektiem atbalsta intensitāte 100 procenti. Atbalsta intensitāte līdz 90 procentiem var tikt palielināta, ja projekta iecere ir sabiedriski apspriesta, vietējiem iedzīvotājiem aktuāla un apstiprināta iedzīvotāju apspriedē.

M2/R2 atbalsts sadarbības projektiem starp Latgales un Sēlijas kopienām

Rīcības ietvaros paredzēts sniegt atbalstu sadarbības projektiem starp Latgales un Sēlijas teritoriju kopienām, kas darbojas VRG teritorijā. Atbalsts tiks sniegts kopīgām aktivitātēm un pasākumiem, tai skaitā kultūras pasākumiem ar mērķi savstarpēji apmainīties, iepazīstināt un saglabāt katras vēsturiskās zemes un konkrētās kultūrtelpas vērtības. Atbalsts tiks sniegts arī kopīgiem pasākumiem, kas veicinās ar latviešu vēsturiskajām zemēm un kultūrtelpām saistīto tradicionālo amata prasmju uzturēšanu, pakalpojumu un produktu veidošanu un pieejamību.

Atbalsta saņēmēji	Atbalsta apmērs	Atbalsta intensitāte
Juridiskas personas (tostarp vietējā pašvaldība, biedrība vai nodibinājums) vai fiziska persona, kas īsteno sabiedriskā labuma projektu.	Līdz 20 000 euro.	Atbalsta intensitāte 70 procenti no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām. VRG sadarbības projektiem atbalsta intensitāte 100 procenti. Atbalsta intensitāte līdz 90 procentiem var tikt palielināta projektiem, kuru iecere ir sabiedriski apspriesta, vietējiem iedzīvotājiem aktuāla un apstiprināta iedzīvotāju apspriedē, kā arī un inovatīviem projektiem.

M2/R3 jauniešu iniciatīvu atbalsts

Atbalsts tiks sniegts jauniešu iniciatīvas projektiem, lai nodrošinātu iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā.

Atbalsta saņēmēji	Atbalsta apmērs	Atbalsta intensitāte
Pašvaldība, jaunatnes organizācijas, biedrības vai nodibinājumi, kas veic darbu ar jaunatni.	Fiksēts maksājums 6 000 euro apmērā (atbilstoši ZM metodikai).	70 procenti no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām. Atbalsta intensitāte līdz 100 procentiem var tikt palielināta projektiem, kas nodrošina sadarbību starp kopienām.

M3 ATBALSTS VIETAS (TERITORIJAS) ATTĪSTĪBAS INICIATĪVĀM

M3/R1 kopienas publiskās teritorijas sakārtošana, publiskās telpas attīstība

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt vietējās publiskās teritorijas sakārtošanu, lai uzlabotu vides kvalitāti, pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību.

Atbalsta saņēmēji	Atbalsta apmērs	Atbalsta intensitāte
Juridiskas personas (tostarp vietējā pašvaldība, biedrība vai nodibinājums) vai fiziska persona, kas īsteno sabiedriskā labuma projektu.	līdz 50 000 euro, projektiem, kas iegulda pašvaldības infrastruktūrā līdz 100 000 euro (kopprojekts).	70 procenti no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām. VRG sadarbības projektiem atbalsta intensitāte 100 procenti. Atbalsta intensitāte līdz 90 procentiem var tikt palielināta projektiem, veicot iedzīvotāju aptauju par projekta aktualitāti un nepieciešamību vietējās kopienas attīstībai.

M3/R2 atbalsts vēsturiskā, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai

Rīcības ietvaros paredzēts atbalsts vēstures, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai.

Dotās rīcības ietvaros tiks realizēts VRG sadarbības projekts „Pieejamas un modernas novadpētniecības ekspozīcijas.” Projekta mērķis ir apzināt un uzskaitīt privāto un slēgto pašvaldības iestāžu (skolu, bibliotēku, novadpētniecības telpu) novadpētniecības ekspozīcijas. To kontaktu bāzes izveidošana; apraksti par savāktajiem materiāliem – metodikas izstrāde vai pārņemšana par šādu aprakstu sagatavošanu. Apkopojuma publiskošana. Apmācības materiālu sistematizācijā un digitalizācijā. Demonstrāciju ekspozīcija – viena vai vairākas projekta teritorijā.

Atbalsta saņēmēji	Atbalsta apmērs	Atbalsta intensitāte
juridiskas personas (tostarp vietējā pašvaldība, biedrība vai nodibinājums) vai fiziska persona, kas īsteno sabiedriskā labuma projektu.	Atbalsta apmērs paredzēts līdz 50 000 euro, pašvaldības infrastruktūrai līdz 100 000 euro.	70 procenti no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām. VRG sadarbības projektiem atbalsta intensitāte 100 procenti. Atbalsta intensitāte var tikt palielināta līdz 90 procentiem, ja ir veikta vietējo iedzīvotāju aptauja un tās rezultāti skaidri apliecina projekta aktualitāti un nepieciešamību vietējās kopienas attīstībai.

Saskaņā ar Ministru Kabineta Noteikumu projekta 7. punktu, VRG var ierobežot atbalstāmās jomas un darbības, atbalsta saņēmējus, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas, izsludinot projektu pieņemšanas kārtu.

2.2. sasniedzamie rezultāti

Nr. p. k.	Mērķis	Rezultātu rādītājs	Bāzes vērtība	2025. gads	2027. gads
1.	M1 VIETĒJĀS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā	Bāzes vērtība 2021. gads 801 uzņēmumi (Avots: LR CSP) ⁸	802	804
		Atbalstīto uzņēmumu skaits	2023. g. – 0	5	7
		Bezdarba līmenis % VRG teritorijas pašvaldībā	2023. g. – 7 %	2025. g. – 7 % (paliek nemainīgs vai samazinās)	2027. g. – 7 % (paliek nemainīgs vai samazinās)
		Jaunu starpsezonu tūrisma produktu/ pakalpojumu skaits VRG darbības teritorijā	Bāzes vērtība 2022. gads 0 starpsezonas tūrisma produktu (Avots: TIC)	2	3

⁸ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENT_UZ_UZS/UZS040

2.	M2 ATBALSTS VIETĒJO KOPIENU DARBĪBAI UN ATTĪSTĪBAI	VRG darbības teritorijā reģistrēto aktīvo nevalstisko organizāciju skaits	Bāzes vērtība 2022. gads 172 organizācijas (Avots: Augšdaugavas novada pašvaldība ⁹)	174	176
		VRG darbības teritorijas kopienu skaits, kas no jauna iesaistījušās Viedo ciemu kustībā	Bāzes vērtības 2022. gads 1 Viedais ciems Bebrene (Avots: Latvijas lauku forums) ¹⁰	2	3
3.	M3 ATBALSTS VIETAS (TERITORIJAS) ATTĪSTĪBAS INICIATĪVĀM	tādu teritoriālo vienību (pagastu/pilsētu skaits) īpatsvars, kuri iegūst labāku piekļuvi infrastrukturai	Bāzes vērtības 2022. gads 0 pagastu	2	4

⁹ <https://www.augšdaugavasnovads.lv/?s=att%C4%ABst%C4%ABbas+programma>

¹⁰ <https://laukuforums.lv/lv/archives/13864>

2.3. inovatīvo risinājumu identificēšana

Lai ieviestu būtiskas izmaiņas VRG teritorijā un nodrošinātu tās attīstību, ļoti svarīgi ir meklēt un atbalstīt inovatīvus risinājumus gan atsevišķu uzņēmumu līmenī, gan teritoriālajā līmenī. VRG, ieviešot stratēģiju, plāno atbalstīt trīs veidu inovatīvas pieejas, atbalstot projektus, kas atbilst stratēģijā noteiktajiem mērķiem:

- 1) *uzņēmumu līmenī*, piešķirot papildu punktus projektu vērtējumam un līdz ar to lielāku finansējuma likmi;
- 2) *teritoriālā līmenī*, piešķirot papildu punktus projektu vērtējumam un līdz ar to lielāku finansējuma likmi;
- 3) *sociālās inovācijas*, piešķirot papildu punktus projektu vērtējumam un līdz ar to lielāku finansējuma likmi. Inovācijas ir saistītas ar jaunām idejām, kas darbojas, lai apmierinātu neatliekamās vajadzības. Tās ir inovācijas, kuru mērķi un līdzekļi ir sociāli. Sociālo inovāciju virsmērķis ir labklājības līmeņa paaugstināšana. Sociālās inovācijas ir jaunas prakses vai tehnoloģiski izgudrojumi, kas vērsti uz labāku sociālo vajadzību apmierināšanu salīdzinājumā ar esošajiem risinājumiem. Sociālajām inovācijām ir pieskaitīti tie projekti, kuru rezultātā iedzīvotājiem ir pieejami labāki vai jauni pakalpojumi sociālajā jomā. Pārsvārā tie ir biedrību vai pašvaldību ieviestie projekti.

M1/R1 “vietējo uzņēmēju atbalsts” paredzēts sniegt prioritāru atbalstu ražošanas uzņēmumiem, kas īsteno inovatīvus projektus un pakalpojumu sniedzējiem, kas savā uzņēmējdarbībā ievieš inovatīvus risinājumus, prioritāri izmanto VRG teritorijā pieejamos resursus, attīsta esošos vai jaunus produktus un pakalpojumus.

Lai noteiktu vai projekts ir inovatīvs, tie tiek vērtēti, ņemot vērā sekojošus kritērijus:

- 1) vai projektā ir paredzēti ieguldījumi tehnoloģijās;
- 2) vai projektā paredzēta dažādu procesu optimizācija;
- 3) vai projektā tiek piedāvāti jauni pakalpojumi vai jauni risinājumi klientu apkalpošanā.

Par pamatu kritēriju izvēlei ir izmantota Rīgas Tehniskās universitātes pētnieku (N.Lāce, G.Ciemleja) 1. aptaujas rezultātu analīze par uzņēmēju sniegto atbilžu analīzi attiecībā uz attīstību veicinošiem risinājumiem pēc uzņēmuma reģionālās piederības, kas publicēti ziņojumā “Inovāciju attīstības tendences un priekšlikumi inovāciju veicināšanai ekonomiskās krīzes laikā”¹¹

Kā papildus tiks vērtētas sekojoši:

- 1) vai projektā paredzētais inovatīvais risinājums ir jauninājums uzņēmumu līmenī;
- 2) vai projektā piedāvātais inovatīvais risinājums ir ne tikai uzņēmuma līmenī, bet ir jauninājums arī teritoriālā līmenī (vienas kopienas vai VRG darbības teritorijas ietvaros).

¹¹ <https://www.em.gov.lv/lv/media/10258/download>

Prioritāri sniedzot atbalstu projektam, kuros paredzētais inovatīvos risinājumus skar ne tikai vienu konkrētu uzņēmumu, bet ir jauninājums plašākā teritorijā.

Inovācijas uzņēmumu līmenī ir jebkāds jauninājums, kas nav bijis uzņēmumā/organizācijā. Savukārt teritoriālās inovācijas varbūt gan tādas, kas pirmo reizi tiek ieviestas VRG teritorijā un tām ir lokāla nozīme, gan tādas, kas skar daudz plašāku teritoriālo ietekmi visā vai lielā daļā VRG teritorijas.

3. Rīcības plāns

3.1. rīcības plāns 2023.–2027. gadam Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027.gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” (turpmāk – Stratēģiskā plāna intervence)

Nr. pk.	Mērķis/rīcība	Stratēģiskā plāna intervences aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Iznākums
M1 VIETĒJĀS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA						
1.	M1/R1 vietējo uzņēmēju atbalsts	“Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” “Starpvalstu un teritoriālā sadarbība”	200 000 EUR “Lauku biļete” 15 000 EUR (var mainīties saskaņā ar ZM metodiku)	40 % 65 % 75 %	Terminētas kārtas, līdz kamēr pietiek finansējums	Izveidoti 2 jauni uzņēmumi un sekmēta esošo izaugsme VRG teritorijā Apstiprināti 5 projekti Realizēts 1 VRG sadarbības projekts
2.	M1/R2 atbalsts tūrisma pakalpojumu un produktu kvalitātes uzlabošanai un dažādošanai	“Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” “Starpvalstu un teritoriālā sadarbība”	200 000 EUR “Lauku biļete” 15 000 EUR (var mainīties saskaņā ar ZM metodiku)	40 % 65 % 75 %	Terminētas kārtas, līdz kamēr pietiek finansējums	Uzlabota 2 tūrisma produktu/pakalpojumu kvalitāte Izveidoti 3 jauni tūrisma produkti/pakalpojumi Apstiprināti 5 projekti

						Realizēts 1 VRG sadarbības projekts
M2 ATBALSTS VIETĒJO KOPIENU DARBĪBAI UN ATTĪSTĪBAI						
3.	M2/R1 atbalsts kopienu iniciatīvām viedo ciemu izveidei un darbībai	“Kopienu spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas” “Starptautisku un teritoriālā sadarbība”	50 000 EUR Pašvaldību infrastruktūras projektiem līdz 100 000 EUR	90 % VRG sadarbības projektiem 100 %	Terminētas kārtas, līdz kamēr pietiek finansējums	Atbalstītas 3 jaunas iniciatīvas Realizēts 1 VRG sadarbības projekts
4.	M2/R2 atbalsts sadarbības projektiem starp Latgales un Sēlijas kopienām	“Kopienu spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas”	20 000 EUR	70 % 90 % VRG sadarbības projektiem 100 %	Nepārtraukts konkurss	Atbalstīti 2 sadarbības projekti
5.	M2/R3 jauniešu iniciatīvu atbalsts	“Kopienu spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas”	6 000 EUR (var mainīties saskaņā ar ZM metodiku)	70 % 100 %	Nepārtraukts konkurss	Atbalstīti 4 jauniešu iniciatīvu pasākumi

M3 ATBALSTS VIETAS (TERITORIJAS) ATTĪSTĪBAS INICIATĪVĀM						
6.	M3/R1 kopienas publiskās teritorijas sakārtošana, publiskās telpas attīstība	“Kopienas spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas” “Starpvalstu un teritoriālā sadarbība”	50 000 EUR Pašvaldības infrastruktūrai 100 000 EUR	70 % 90 % VRG sadarbības projektiem 100 %	Terminētas kārtas, līdz kamēr pietiek finansējums	Realizēti 2 projekti Realizēts 1 VRG sadarbības projekts
7.	M3/R2 atbalsts vēsturiskā, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai	“Kopienas spēcinošas un vietas attīstības sekmējošas iniciatīvas” “Starpvalstu un teritoriālā sadarbība”	50 000 EUR Pašvaldības infrastruktūrai 100 000 EUR	70 % 90 % VRG sadarbības projektiem 100 %	Terminētas kārtas, līdz kamēr pietiek finansējums	Realizēti 2 projekti Realizēts 1 VRG sadarbības projekts

3.1.1. kritēriju apraksts maksimālās atbalsta intensitātes noteikšanai

Stratēģijas ietvaros atbalsta intensitātes noteikšanai tiek definēti principi un kārtība, pēc kuriem, izvērtējot iesniegtos projekta pieteikumus, tiek palielināta atbalsta intensitāte.

Projektiem M1 “Vietējās ekonomikas attīstība”, M1/R1 “vietējo uzņēmēju atbalsts” var tikt palielināta atbalsta intensitāte līdz 65 procentiem, ievērojot sekojošās pazīmes:

1. Jaunajiem komersantiem un fiziskām personām, kas uzsāks uzņēmējdarbību VRG teritorijā;

2. Ražošanas uzņēmumiem un pakalpojumu sniedzējiem, kas savā uzņēmējdarbībā attīsta esošos vai jaunus produktus un pakalpojumus.

Līdz 75 % atbalsta intensitāte var tikt palielināta atbilstoši atbalsta piešķiršanas reglamentējošiem normatīviem aktiem, sekojošos gadījumos:

- Atbalsta pretendents ir gados jauns lauksaimnieks;
- Atbalsta pretendents ir mazā lauku saimniecība;
- Investīcijām pakalpojumos lauku teritorijā izglītības, sociālā vai veselības jomā;
- Neienesīgām investīcijām kvalitatīvu darba apstākļu uzlabošanai vai darbinieku produktivitātes kāpināšanai.

3. Kopprojektiem atbilstoši atbalsta piešķiršanas reglamentējošiem normatīviem aktiem.

4. VRG sadarbības projektam atbalsta intensitāte 100 procenti.

Projektiem M1 “Vietējās ekonomikas attīstība”, M1/R2 “atbalsts tūrisma pakalpojumu un produktu kvalitātes uzlabošanai un dažādošanai” var tikt palielināta atbalsta intensitāte līdz 65 procentiem projektiem, kuru ietvaros paredzēts attīstīt vai izveidot jaunu tūrisma starpsezonas produktu/produktus un nodrošinātu tūrisma plūsmu visu gadu.

Līdz 75 % atbalsta intensitāte var tikt palielināta atbilstoši atbalsta piešķiršanas reglamentējošiem normatīviem aktiem, sekojošos gadījumos:

1. Atbalsta pretendents ir gados jauns lauksaimnieks;
2. Atbalsta pretendents ir mazā lauku saimniecība;
3. Investīcijām pakalpojumos lauku teritorijā izglītības, sociālā vai veselības jomā;
4. Neienesīgām investīcijām kvalitatīvu darba apstākļu uzlabošanai vai darbinieku produktivitātes kāpināšanai.

Projektiem, M2 “Atbalsts vietējo kopienu darbībai un attīstībai” M2/R1 “atbalsts kopienu iniciatīvām viedo ciemu izveidei un darbībai” var tikt palielināta atbalsta intensitāte līdz 90 %, ievērojot vismaz vienu no šiem nosacījumiem:

1. Projektu ir iesniegusi kopiena, kas ieguvusi atpazīstamības zīmi “Viedais ciems”;
2. Kopienai ir izstrādāts attīstības plāns;
3. Projekta iecere ir sabiedriski apspriesta, vietējiem iedzīvotājiem aktuāla un

apstiprināta iedzīvotāju apspriedē.

Projektiem, kas tiek iesniegti M2 “Atbalsts vietējo kopienu darbībai un attīstībai” M2/R3 “Jauniešu iniciatīvu atbalsts”, var tikt palielināta atbalsta intensitāte līdz 100 procentiem, ja projekts ietver vismaz divu kopienu, pagastu jauniešu tīklošanos un sadarbību.

3.2. cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

Augšdaugavas novada “Partnerības “Kaimiņi”” teritorijas sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam ietvaros nav iekļautas rīcības, kas tiek finansētas no citiem fondiem un neparedz citu finansēšanas avotu, apjomu un sasniedzamos rādītājus. Tomēr izstrādājot SVVS ir analizēti reģiona un vietējās pašvaldības plānošanas dokumenti, un noteikti tie mērķi un rīcības, kur īstenojot SVVS rodas papildinātības efekts, tā sasniedzot būtisku kopējo uzlabojumu teritorijas attīstības nodrošināšanai.

Tāpat VRG aktīvi strādā pie cita finansējuma piesaistes, kas nav pretrunā ar dotās stratēģijas mērķiem un nepieciešamības gadījumā paredz izstrādāt rīcības plānu cita ārējā finansējuma piesaistei un atbilstoši partnerības darbības principiem to apstiprināt.

4. Sabiedrības virzītas vietējās stratēģijas īstenošana un novērtēšana

4.1. vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām

Augšdaugavas novada "Partnerība "Kaimiņi"" savā vairāk nekā 20 gadu ilgajā pastāvēšanas laikā ir izveidojusi sadarbības un informācijas izplatīšanas tīklus, kas tiek izmantoti ikdienas darbā un saskarsmē ar VRG teritorijā esošajiem iedzīvotājiem un institūcijām. Šie formālie un neformālie sadarbības tīkli nodrošina arī atbilstošas informācijas izplatīšanu un atgriezeniskās saites iegūšanu:

INTERNETS (MĀJASLAPA). www.daugavpils.partneribas.lv ir viens no galvenajiem saziņas līdzekļiem. Informācija regulāri tiek atjaunota un papildināta, tiek publicēti jaunumi, šeit pieejama arī informācija par iepriekšējā plānošanas perioda projektiem un aktivitātēm. Partnerības interneta mājaslapai, atbilstoši veiktajam novērtējumam, jāuzlabo funkcionalitāte, interaktivitāte un atbilstība mūsdienīgiem dizaina standartiem.

SOCIĀLIE TĪKLI. Lai nodrošinātu īso ziņu pēc iespējas ātrāku nonākšanu līdz mērķa grupai, tiek izmantoti sociālie tīkli facebook.com un youtube.com.

VIETĒJIE PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻI. Informācijas izplatīšana un publicitāte tiek nodrošināta, izmantojot vietējos plašsaziņas līdzekļus – laikrakstos "Latgales Laiks", tīmekļa vietnēs gorod.lv u. c. un pašvaldību informatīvajos izdevumos "Augšdaugavas novada vēstis", kā arī pašvaldības interneta mājaslapā.

E-PASTU JAUNUMI. Svarīgākās aktualitātes tiek izsūtītas arī e-pastu jaunumos. Kopumā datu bāze pārsniedz 200 adresātus.

PUBLICITĀTES MATERIĀLI. Realizējot konkrētus projektus var tikt sagatavoti speciāli publicitātes materiāli, kas informē par konkrētā projekta rezultātiem un par VRG aktivitātēm.

TIEŠĀ KOMUNIKĀCIJA. Tiek nodrošinātas individuālās konsultācijas birojā (pa tālruni, Skype un e-pastu) un projektu īstenošanas vietās. Konsultācijas tiek nodrošinātas pastāvīgi.

APTAUJAS. Lai novērtētu vajadzības, izvērtētu rezultātus, atbilstoši Partnerības Padomes lēmumam, tiek organizētas iedzīvotāju aptaujas. Kā viens no būtiskiem kritērijiem projektu izvērtēšanai M3 "Atbalsts vietas (teritorijas) attīstības iniciatīvām" ir iedzīvotāju aptaujas pirms projekta iesniegšanas, kas apliecinātu par projekta aktualitāti un nepieciešamību vietējās kopienas attīstībai.

INFORMATĪVIE PASĀKUMI. Semināri, apkaimes darbnīcas, iedzīvotāju forumi, informatīvo dienu pasākumi nodrošina sabiedrības iesaistīšanos, informēšanu, sniedz informāciju par projektu konkursiem un citām organizācijas aktualitātēm.

PIEREDZES APMAIŅA. Tiek organizēti dažādi pieredzes apmaiņas pasākumi gan vietējā mērogā, gan arī piedaloties starptautiskos sadarbības projektos un pasākumos.

DALĪBA PUBLISKOS PASĀKUMOS. Dalība sadarbības partneru publiskos pasākumos nodrošina organizācijas atpazīstamību, dod iespēju paplašināt mērķauditoriju.

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar ES kohēzijas politikas programmu 2021.–2027.g. un ES Atveseļošanās un noturības mehānisma plānu

ES kohēzijas politikas programmā 2021.–2027. gadam ir definēti politiskie mērķi, noteiktas prioritātes un definēti specifiskie atbalsta mērķi.

Kohēzijas politikas īstenošanas ietvaros paredzēts novirzīt finansējumu iedzīvotāju labklājības celšanai, tai skaitā nodrošinot atbilstošas apmācības, uzlabojot veselības stāvokli un integrējot darba tirgū. Tāpat politikas ietvaros atbalsts paredzēts veicināt uzņēmējdarbību, primārās enerģijas patēriņa samazināšanai, uzlabojot energoefektivitāti privātajā un publiskajā dzīvojamajā fondā, kā arī gaisa piesārņojuma mazināšanai un pielāgošanās klimata pārmaiņām. Nozīmīgi ieguldījumi plānoti informācijas un komunikāciju tehnoloģiju un transporta infrastruktūras uzlabojumiem, kas tieši ietekmē ekonomikas produktivitāti, kalpo par pamatu inovācijām un palielina iekšējo un ārējo mobilitāti cilvēkiem un precēm, ir ilgtspējīgi un videi draudzīgi un vērsti uz Eiropas Zaļā kursa mērķu sasniegšanu. Atbalsts plānots aktivitātēm, kas sniegs ieguldījumu līdzsvarotai reģionālajai attīstībai.

Izstrādājot SVVA stratēģiju, tiek analizēta stratēģijas papildinātība ar ES kohēzijas politikas 2021–2017 specifiskajiem atbalsta mērķiem.

SVVA stratēģijas mērķis	SVVA stratēģijas rīcība	Papildinošais pasākums
M1 VIETĒJĀS EKONOMIKAS ATBALSTS	R1 Vietējo uzņēmēju atbalsts	2.1.1. SAM “Energoefektivitātes veicināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana” 2.1.1.2. AER izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana rūpniecībā un komersantos 2.2.2. SAM “Pārejas uz aprites ekonomiku veicināšana” 2.2.2.1. Atkritumu šķirošana, pārstrāde un reģenerācija 5.1.1. SAM “Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās” 5.1.1.1. Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam 6.1.1. SAM “Dot reģioniem un cilvēkiem iespēju risināt sociālās, ekonomiskās un vides sekas, ko rada pāreja uz klimatneitrālītāti” 6.1.1.3. “Atbalsts uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku”

		6.1.1.4. "Uzņēmējdarbības "zaļināšanas" un produktu attīstības pasākumi, veicinot energoefektivitātes paaugstināšanu un energoefektīvu tehnoloģiju ieviešanu uzņēmumos"
	R2 atbalsts tūrisma pakalpojumu un produktu kvalitātes uzlabošanai un dažādošanai	2.2.2. SAM "Pārejas uz aprites ekonomiku veicināšana" 2.2.2.1. Atkritumu šķirošana, pārstrāde un reģenerācija
M2 ATBALSTS VIETĒJO KOPIENU DARBĪBAI UN ATTĪSTĪBAI	R1 atbalsts kopienu iniciatīvām viedo ciemu izveidei un darbībai	4.3.5. SAM "Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju" 4.3.5.1. "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana (DI turpinājums)"
	R2 atbalsts sadarbības projektiem starp Latgales un Sēlijas kopienām	4.3.5. SAM "Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju" 4.3.5.1. "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana (DI turpinājums)" 4.4.1. SAM "Veicināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto personu sociālo integrāciju, izmantojot sociālās inovācijas" 4.4.1.1. "Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā (inovācijas)"
	R3 jauniešu iniciatīvu atbalsts	4.3.5. SAM "Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības

		pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju” 4.3.5.1. “Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana (DI turpinājums)” 4.4.1. SAM “Veicināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto personu sociālo integrāciju, izmantojot sociālās inovācijas” 4.4.1.1. “Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā (inovācijas)”
M3 ATBALSTS VIETAS (TERITORIJAS) ATTĪSTĪBAS INICIATĪVĀM	R1 kopienas publiskās teritorijas sakārtošana, publiskās telpas attīstība	2.1.1. SAM “Energoefektivitātes veicināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana” 2.1.1.3. AER izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana lokālajā un individuālajā siltumapgādē un aukstumapgādē 2.2.3. SAM “Uzlabot dabas aizsardzību un bioloģisko daudzveidību, “zaļo” infrastruktūru, it īpaši pilsētvidē, un samazināt piesārņojumu” 2.2.3.6. Gaisa piesārņojumu mazinošu pasākumu īstenošana, uzlabojot mājsaimniecību siltumapgādes sistēmas
	R2 atbalsts vēsturiskā, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai	2.2.3. SAM “Uzlabot dabas aizsardzību un bioloģisko daudzveidību, “zaļo” infrastruktūru, it īpaši pilsētvidē, un samazināt piesārņojumu” 2.2.3.6. Gaisa piesārņojumu mazinošu pasākumu īstenošana, uzlabojot mājsaimniecību siltumapgādes sistēmas

Papildus 2021.-2027. gada plānošanas periodā ES daudzgadu budžetam Eiropas Komisija ir izveidojusi Atveseļošanas un noturības fondu (*Recovery and Resilience Facility*), kas ir centralizēti pārvaldīta budžeta programma. Tā mērķis – atbalstīt reformas un investīcijas, kas saistītas ar pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, kā arī mazināt krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi.

Plāns paredz atbalstu sešās jomās:

- Klimata mērķu sasniegšanā – 37 % (676,2 miljoni eiro)
- Digitālajā transformācijā - 20 % (365,2 miljoni eiro)

- Nevienlīdzības mazināšanā - 20% (370 miljoni eiro)
- Ekonomikas transformācijā un produktivitātes reformās - 11 % (196 miljoni eiro)
- Veselības nozarē – 10 % (181,5 miljoni eiro)
- Likuma varas stiprināšanā – 2 % (37 miljoni eiro)

4.3. projektu vērtēšanas kritēriju noteikšanas principi un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana

Lai izvērtētu projektu atbilstību “Partnerības “Kaimiņi”” darbības teritorijas sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijai, tiek noteikti projektu vērtēšanas kritēriji, kā arī vērtēšanas kārtība.

Katrai rīcībai ir atšķirīgi specifiskie vērtēšanas kritēriji, kas tiek precizēti, izsludinot kārtējo projektu pieteikumu iesniegšanas kārtu.

Projektam piešķir noteiktu punktu skaitu atbilstoši katram vērtēšanas kritērijam, kas nosaka projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai. Projektu vērtēšanā ir noteikts minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai.

Projektu izvērtēšanu veic projektu vērtēšanas komisija. Tās izveidi, funkcijas, pienākumus un atbildību nosaka projektu vērtēšanas komisijas nolikumā. Vērtēšanas komisija mēneša laikā pēc projektu iesniegumu pieņemšanas termiņa beigām izvērtē projektu atbilstību stratēģijai, atbilstoši katram projektu vērtēšanas kritērijam piešķirot noteiktu punktu skaitu.

Iesniegtie projekta pieteikumi tiek vērtēti sekojoši:

1. Vērtēšanas komisija 1 mēneša laikā pēc projektu iesnieguma pieņemšanas termiņa beigām vai, nepārtrauktās projektu iesniegšanas kārtas gadījumā – mēneša griezumā iesniegtos projektus, izvērtē katra projekta atbilstību SVVA stratēģijai, atbilstoši katram projektu vērtēšanas kritērijam, piešķirot noteiktu punktu skaitu. Visi projektu iesniegumi tiek izvērtēti pēc SVVA stratēģijā atbilstošai konkrētajai rīcībai noteiktiem vērtēšanas kritērijiem. Par katru kritēriju, kas nosaka projekta atbilstību stratēģijai un atbilstošai rīcībai, tiek piešķirts noteikts punktu skaits no 0 līdz 2 (ja konkrētajā kritērijā nav noteiktas citas robežas). Projekta iesniegumam piešķirtie vērtētāju punkti tiek saskaitīti, aprēķināts vidējais punktu skaits, kas veido projekta iesniegumam piešķirto punktu summu.
2. Projektu vērtēšanu veic projektu vērtēšanas komisija 3–5 komisijas locekļu sastāvā, kuru ievēl biedrības Padome. Katru projektu izvērtē ne mazāk kā 3 komisijas locekļi. Katrs projekta vērtētājs vērtē projektu individuāli. VRG veic projektu iesniegumu vērtējumu apkopojumu. Projekta iesnieguma kopējo punktu skaitu iegūst, saskaitot kopā visu vērtētāju projekta vērtējuma kopsummas, tad no šīs iegūtās kopsummas izrēķina vidējo aritmētisko punktu skaitu.

3. Padomes locekļi tiek informēti par iesniegtajiem projektiem, nosūtot īsu katra projekta kopsavilkumu. Tad tiek sasaukta padomes sēde, kurā piedalās 1 vai vairāki vērtēšanas komisijas locekļi, kas ziņo par katru iesniegto un izvērtēto projektu. Padomes locekļi pieņem lēmumu par projektu atbalstīšanu, neatbalstīšanu.
4. Projektu vērtēšanas komisija, atbilstoši vērtēšanas komisijas nolikumam sagatavo lēmumprojektu izskatīšanai LEADER Projektu atbilstības SVVA stratēģijai lēmuma pieņemšanas padomes (turpmāk – SVVA Padome) sēdē, kas darbojas uz biedrības „Partnerība „Kaimiņi”” LEADER Projektu atbilstības SVVA stratēģijai lēmuma pieņemšanas padomes nolikuma pamata.
5. Lēmumu par projekta atbilstību biedrības „Partnerība „Kaimiņi”” darbības teritorijas SVVA stratēģijai, pamatojoties uz Vērtēšanas komisijas lēmumprojektu, pieņem biedrības SVVA padome.

Interesešu konflikta novēršana

Interesešu konflikts ir situācija, kurā darbiniekam vai deleģētam loceklim, pildot amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar amata pienākumiem saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt paša darbinieka vai locekļa, viņa radnieku (par radniekiem uzskatāmi tēvs, māte, vecmāte, vectēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais) vai darījumu partneru (persona, kas ir deklarējamās darījumu attiecībās ar darbinieku likuma „[Par interesešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā](#)” izpratnē) personiskās vai mantiskās intereses.

Interesešu konflikta nepieļaušanas nolūkos visiem VRG padomes, SVVA padomes un vērtēšanas komisijas locekļiem tiek noteiktas interesešu teritorijas un organizācija, uzņēmumi. Tas tiek noteikts uzsākot katras kārtas projektu vērtēšanu.

Pirms katrā rīcībā iesniegto projektu vērtēšanas, vērtēšanas komisijas loceklis aizpilda deklarāciju par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu, apstiprinot, ka viņš nav ieinteresēts rīcības ietvaros iesniegto projektu vērtējumā. (Deklarācija pielikumā) Tie projektu vērtēšanas komisijas locekļi, kas ir ieinteresēti kāda projekta vērtējumā, to norāda deklarācijas II daļā, un, attiecīgā projekta iesnieguma vērtēšanā nepiedalās, kā arī nevērtē projektu pieteikumu, kas iesniegti attiecīgās kārtas konkrētajā rīcībā. Iesniegtos projektu iesniegumus vērtē katrs vērtēšanas komisijas loceklis atsevišķi.

Pieņemot lēmumu, SVVA padomes loceklim, kuram ir interese kāda projekta realizēšanā, nepiedalās lēmuma pieņemšanā par konkrēto projektu un attiecīgās kārtas konkrētajā rīcībā iesniegtajiem projektiem.

Personas, kuras nepiedalās lēmuma pieņemšanā, norāda sēdes protokolā. SVVA Padomes sēdes protokolā norāda personas, kas piedalās lēmuma pieņemšanā, to pārstāvēto iestādi, kā arī informāciju par likuma „Par interesešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasību ievērošanu.

Projektu vērtēšanas dokumentāciju: Projektu sarakstu, projektu lēmumus, SVVA Padomes sēdes protokola (kurā norāda personas, kas piedalās lēmuma pieņemšanā, to pārstāvēto iestādi, kā arī informāciju par likuma „Par interesešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasību ievērošanu) izrakstu kopā ar projektu iesniegumiem un tiem pievienotajiem dokumentiem 1 mēneša laikā pēc projektu iesniegumu pieņemšanas termiņa beigām ievieto Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā.

Lēmumu par projekta iesnieguma atbilstību vietējās attīstības stratēģijai un par publiskā finansējuma pietiekamību paraksta vietējās rīcības grupas paraksttiesīgā persona. Ja VRG paraksttiesīgai personai ir interešu konflikts ar izsludinātajā kārtā iesniegtajiem projektiem, tiek sasaukta Padomes sēde, kurā tiek noteikta persona, kas parakstīs lēmumus (VRG lēmēj institūcijas vadītāja vietnieks). VRG lēmumu var apstrīdēt mēneša laikā pēc tā stāšanās spēkā, iesniedzot iesniegumu VRG lēmēj institūcijas vadītājam. VRG lēmēj institūcijas vadītāja lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

4.4. sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas procedūra

Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzībā un novērtēšanā tiks izmantoti gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie jeb rezultatīvie rādītāji.

Stratēģijas īstenošanas procesā administratīvais vadītājs veiks sekojošus novērtēšanas pasākumus:

1. projektu īstenošanas saturisko un īstenošanas virzības uzraudzību. Iepriekš saskaņojot ar projekta īstenošanu vizītes laiku, tiek veikta projektu saturiskā uzraudzība, apmeklējot projekta īstenošanas vietu. Veicot projekta saturisko pārbaudi, administratīvais vadītājs sastāda uzraudzības protokolu un veic fotofiksācijas;

2. balstoties uz projektu uzraudzībā iegūto, projektu konkursa kārtās saņemto projektu iesniegumu, kā arī no atbalsta saņēmējiem saņemto pārskatu informācijas, administratīvais vadītājs regulāri atjauno informāciju par projektu radīto ietekmi uz mērķu un sasniedzamo rezultātu (arī rīcību rezultātu) rādītāju izpildi. Ja nepieciešams, sniedz operatīvo informāciju Padomei, tālāka lēmuma pieņemšanai;

- 3 starpposma novērtējumu par periodu no vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas sākuma līdz 2025. gadam 31. decembrim un novērtē vietējās attīstības stratēģijas sasniedzamo rezultātu (arī rīcību rezultātu) rādītāju izpildi, publiskā finansējuma apguvi un tā ietekmi uz mērķu un rezultātu sasniegšanu. Starpposma novērtējumu Lauku atbalsta dienestā iesniedz līdz 2026. gada 1. februārim. Līdz 2025. gada 31. decembrim mērķis ir sasniegt vietējās attīstības stratēģijā noteiktos sasniedzamos rezultātu (arī rīcību rezultātu) rādītājus vismaz 75 % apmērā un apgūt vismaz 75 % no vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai piešķirtā atbalsta (projekti ir pabeigti, ir uzsākta uzraudzība, apstiprināti pārskati par īstenotajām darbībām un apgūto finansējumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšanai un prasmju apguvei);

4. veic vietējās attīstības stratēģijas gala novērtējumu par periodu no vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas sākuma līdz 2027. gada 31. decembrim un novērtē vietējās attīstības stratēģijas sasniedzamo rezultātu (arī rīcību rezultātu) rādītāju izpildi, publiskā finansējuma apguvi un tā ietekmi uz mērķu un rezultātu sasniegšanu. Novērtēšanas sastāvdaļa ir pētījums, kam var piesaistīt neatkarīgu pakalpojumu sniedzēju;

5. publicē mājaslapā www.daugavpils.partneribas.lv apstiprināto SVVA attīstības stratēģiju, kā arī katru gadu ievieto ikgadējo pārskatu par stratēģijas īstenošanas gaitu. Lai informētu

iedzīvotājus par sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas gaitu un veicinātu to iesaistišanos, sniedz informāciju masu medijos. Informācijas izplatīšana tiek organizēta saskaņā ar 4.1. apakšnodaļā minētajām aktivitātēm sabiedrības informēšanā un iesaistē;

6. balstoties uz operatīvo informāciju, ikgadējo novērtējumu vai pašnovērtējumā iegūto informāciju, pamatojot grozījumu nepieciešamību, aicina Padomi aktualizēt un papildināt vietējās attīstības stratēģiju. Aktualizētu vietējās attīstības stratēģiju iesniedz Lauku atbalsta dienestā.

Partnerības Padome pieņem lēmumus par stratēģijas apstiprināšanu un grozījumiem, kā arī par projektu konkursu izsludināšanu un projektu iesniegumu atbilstību stratēģijai. Padome apstiprina un atbrīvo no amata koordinatoru, kā arī izveido projektu vērtēšanas komisiju.

Projektu vērtēšanas komisija nodrošina saņemto projektu iesniegumu vērtēšanu atbilstoši padomes apstiprinātajam projektu vērtēšanas komisijas nolikumam (http://daugavpils.partneribas.lv/?page_id=29), kā arī vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodikai. Projektu vērtēšanas komisija sniedz priekšlikumus biedrības padomei par projektu iesniegumu atbilstību stratēģijai. Visas izmaiņas SVVA stratēģijā VRG rakstiski saskaņo ar Lauku atbalsta dienestu.

4.5. sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas organizācija

Vietējā attīstības stratēģija tiek īstenota atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā, izsludinot projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas vismaz 1 reizi gadā saskaņā ar rīcības plānu.

Pēc saskaņošanas ar LAD partnerība “Kaimiņi” ievieto informāciju par projektu iesniegumu pieņemšanu atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai savā mājas lapā www.daugavpils.partneribas.lv. Projektu iesniegumu pieņemšana ilgst 30 kalendārās dienas pēc iesniegumu pieņemšanas uzsākšanas.

Partnerība “Kaimiņi” sniedz potenciālajiem projektu iesniedzējiem, projektu īstenošanai konsultatīvu atbalstu projektu sagatavošanā, administrēšanā un ieviešanā, organizē kopīgas informatīvās tikšanās, kā arī īsteno ar publicitāti, apmācībām un pieredzes apmaiņu saistītas aktivitātes.

Partnerības organizatoriskā struktūra ir noteikta organizācijas statūtos un to veido:

- augstākā lēmēj institūcija – Biedru sapulce;
- konsultatīva lēmēj institūcija – Padome;
- izpildinstitūcija – koordinators.

Izpildinstitūcijas darbu kontrolē Padome, kuras sastāvā ir 20 padomes locekļi, tajā skaitā padomes priekšsēdētājs un ne vairāk kā deviņpadsmit Padomes locekļi, ievērojot partnerības principu, kas paredz, ka no katra sektora: uzņēmējdarbība, valsts iestādes un pašvaldības, attīstību veicinošās institūcijas un NVO, tiek ievēlēti ne vairāk kā 5 locekļi.

No Padomes vidus tiek izveidota SVVA padome, kuras pienākums ir projektu rezultātu apstiprināšana.

5. Finansējuma sadales plāns

Nr. p. k.	Mērķis	Stratēģiskā plāna intervencē	
		Atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Stratēģiskā plāna intervencē)	Atbalsta apmērs (euro)
1.	M1 VIETĒJĀS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA	50	
2.	M2 ATBALSTS VIETĒJO KOPIENU DARBĪBAI UN ATTĪSTĪBAI	20	
3.	M3 ATBALSTS VIETAS (TERITORIJAS) ATTĪSTĪBAS INICIATĪVĀM	20	
	Starpvalstu un sadarbības projekti	10	
Kopā		100	
t. sk. uzņēmējdarbības attīstībai		50	

Pielikums

PARTNERĪBAS "KAIMIŅI" PROJEKTU IESNIEGUMU SVVA PADOMES LOCEKĻA DEKLARĀCIJA PAR OBJEKTIVITĀTES UN KONFIDENCIALITĀTES IEVĒROŠANU

Biedrības „Partnerība “Kaimiņi”” attīstības stratēģijas rīcības _____projektu iesniegumu konkursam

I daļa

Es, apakšā parakstīties/-jusies, apliecinu, ka piekrītu piedalīties augstākminētā projektu konkursa ietvaros iesniegto iesniegumu izvērtēšanā un nesniegšu ieinteresētajām personām informāciju par projekta vērtēšanas gaitu līdz oficiālo rezultātu saņemšanai no Lauku atbalsta dienesta. Ar šo deklarāciju:

1. Apliecinu, ka nevērtēšu projekta iesniegumus, kurus iesniegs projektu iesniedzējs vai partnerinstitūcija, kuros esmu darbinieks vai biedrs.
2. Apliecinu, ka negūšu finansiālu vai mantisku labumu ne no viena projekta, kura vērtēšanā būšu piedalījies, tā apstiprināšanas gadījumā.
3. Apliecinu, ka nevērtēšu projekta iesniegumus, kurus iesniegs mani radinieki (tēvs, māte, vecmāte, vectēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais) vai darījumu partneri. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šāda saistība pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no šī projekta vērtēšanas procesa.
4. Apliecinu, ka nepastāv ne objektīvi, ne subjektīvi iemesli, kas man traucētu veikt objektīvu projekta iesniegumu vērtēšanu un, ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šādi iemesli pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no konkrētā projekta vērtēšanas procesa.
5. Piekrītu neizpaust vērtēšanas procesa gaitā vai rezultātā sev uzticēto, paša/-as atklāto vai sagatavoto informāciju vai dokumentu saturu un apņemos šo informāciju izmantot tikai vērtēšanas nolūkā un neizpaust to trešajām personām. Es apņemos nepaturēt nevienu rakstītās vai cita veida informācijas kopiju.

II daļa

I daļas apliecinājumi neattiecas uz šādiem šīs deklarācijas pielikumā pievienotajiem projektiem, papildus norādot informāciju par apstākļiem, kas veido interešu konfliktu

(jānorāda projekti, kurus nevērtēs, un katram projektam norādot attiecīgo interešu konflikta un objektivitātes punktu no I daļas):

	Projekta iesniegums
Projekta iesnieguma Nr., uz kuru attiecas interešu konflikts	
Norādīt punktu no I daļas, kādā veidā interešu konflikts attiecas uz projekta iesniegumu	

(Daugavpils, datums)

SVVA Padomes loceklis

_____(Vārds Uzvārds)
(paraksts)